

นิพนธ์หรือนิทาน

พระอาจารย์สงบ มนฺสฺสโนโต

เทศน์บนศาลา วันที่ ๗ กรกฎาคม ๒๕๕๒

ณ วัดป่าสันติพุทธาราม (วัดป่าเขาแดงใหญ่) ต.หนองกวาง อ.โพธาราม จ.ราชบุรี

เราตั้งใจฟังธรรม ธรรมะ ธรรมะนี้สะท้อนหัวใจ ถ้ากิเลสมันทำให้หัวใจฟู วันนี้ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าประกาศ ประกาศธรรมจักร เทวดาได้ยิน ส่งข่าวเป็น ชั้นๆ ขึ้นไป จักรนี้ได้เคลื่อนแล้ว วันนี้เป็นวันสำคัญพุทธศาสนา เป็นวันที่องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าได้แสดงธรรมครั้งแรก แสดงธรรมครั้งแรกมาจากไหน ถ้าองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าไม่เป็นพระอรหันต์ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าหรือคัม อยู่ ๖ ปี ทุกข์ทรมานมาก คำว่าทุกข์ทรมาน เรานั่งภาวนานี้เราทุกข์ใหม่ เวลานั่งภาวนานี้ มันเจ็บปวด คุณ เวลาต่อสู้กับกิเลส กิเลสมันคืนรนทั้งนั้น กิเลสในหัวใจ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าก็เป็นมนุษย์เหมือนเราแหละ แต่ด้วยอำนาจวาสนา

คุณ ครูบาอาจารย์ของเรา ครูบาอาจารย์ของเราที่เราเชื่อมั่นว่าเป็นครูบาอาจารย์ ของเราก็เป็นมนุษย์เหมือนกัน แต่ท่านมีความมุมานะของท่าน ท่านตั้งใจทำของท่าน แล้วมี เขาว่าปัญญา นิมนต์ปฏิภาณไหวพริบ เปรียบเทียบความรู้ความเห็นในหัวใจ ความคิดของเรา ก็คืออยู่อย่างนี้ แล้วความจริงมันเป็นอย่างไรรู้ได้อย่างไร

นี่ไงเวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าตรัสรู้ธรรม นิพนธ์ นิพนธ์เป็นพระอรหันต์ เป็นศาสดา เวลาแสดงธรรมกับปัญจวัคคีย์ ไปแสดงธรรมกับ ยสะ จนมีพระสงฆ์ ที่ประพฤติปฏิบัติขึ้นมา ๖๑ องค์ “เธอพ้นจากบ่วงที่เป็นโลกและบ่วงที่เป็นทิพย์ เธอจะไปอย่าช้อนทางกัน”

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าปรารถนามาริ้อสัตว์ชนสัตว์ แล้วพระอรหันต์ ๖๑ องค์ ทั้งองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าด้วย เธออย่าไปช้อนทางกัน โลกนี้เราร้อนนัก ต้องการธรรม โลกนี้เราร้อนนัก ในปัจจุบันนี้ เราประพฤติปฏิบัติ เราเชื่อมั่นได้

อย่างไรว่ามันจะเป็นนิพพานหรือนิทาน ในปัจจุบันนี้เป็นนิทาน ทั้งๆ ที่องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าปรารถนามารือสัตว์ขันสัตว์

แล้วใจขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เป็นพระอรหันต์ก่อน ถึงซึ่งนิพพาน นิพพาน เวลาใจของผู้ที่สะอาดบริสุทธิ์ เวลาแสดงธรรม จารึกธรรมมา เริ่มต้นครั้งแรกยังไม่ได้บัญญัติธรรมวินัย เพราะพระอรหันต์ทั้งนั้น มันปกครองง่าย เพราะพระอรหันต์ ไม่มีทิฏฐิมานะ ไม่มีมารยาสาโดย มารยาสาโดยในใจนี้สำคัญมาก ไม่มีมารยาสาโดย แสดงออกโดยสังขาร โดยสังขารที่เป็นจริงอันนั้น การแสดงออกอย่างนั้น เหมือนเด็กไร้เดียงสา เด็กไร้เดียงสามันแสดงออกมา มันน่าเอ็นดูน่ารักไปทั้งนั้น ถ้าใจที่ไม่มีมารยาสาโดย การแสดงออกมันเป็นธรรมชาติของมัน โดยสังขารความจริง รู้ได้

จิตที่สะอาดบริสุทธิ์ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าบัญญัติธรรมและวินัย สุตตันตปิฎก ชาดกนิทาน ถึงจะเป็นนิทาน แต่นิทานขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าก็เป็นคติธรรม เป็นคติ เป็นการเตือนสติเรา เป็นการให้เรารู้สึกตัว ถึงจะพูดนิทาน แต่เวลาเราศึกษาขึ้นมาหัวใจเราเป็นกิเลส หัวใจมันมีกิเลสค้นหาความทะยานอยากเต็มหัวใจเลย เวลาเราไปศึกษาขึ้นมา มันไปจำธรรมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า มา มันเป็นนิทานทั้งนั้น เวลานิทานสร้างอารมณ์ของเราไป ความรู้สึกของเรามันจะเป็นอย่างนั้น เป็นอย่างนั้น นี้คาดหมายกันไป มันเป็นนิทาน มันไม่ใช่นิพพาน เราปรารถนานิทานหรือปรารถนานิพพาน ถ้าเราปรารถนานิพพาน นิพพานคือดับทุกข์ ความสงบเย็น

ถ้าจิตมันดับทุกข์สงบเย็น คุณใช้เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าปรารถนา เป็นพระโพธิสัตว์ สร้างกุศลมามหาศาล ยังต้องลงทุนลงแรงขนาดนั้น มีการกระทำด้วยความตั้งใจจริงขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า แสวงหารื้อค้นมา คุณ ขณะทีประพฤติปฏิบัติใหม่ๆ ที่ไหนเขามีเจ้าลัทธิตี ที่ไหนมีการสั่งสอนจะไปศึกษากับเขาทั้งนั้น ไปศึกษากับเขาเพราะเข้าใจว่าเขาเป็นศาสดา เขาศึกษาธรรม เขาปฏิบัติธรรม เขาต้องมีภูมิรู้ เขาต้องมีความรู้ของเขา

เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าไปศึกษากับเขาแล้ว ก็รู้เท่าทันหมด รู้หมดแล้ว แล้วอาจารย์มีอะไรสอนอีกล่ะ ก็สอนเท่านี้ หลีกเร้นจากอาจารย์นั้นไป หลีกเร้นจากอาจารย์นั้นไป จนถึงที่สุดไม่รู้จะพึ่งใคร ก็ทรมาณตนเพราะในความเชื่อในสมัยนั้น พวกฤๅษีชีไพรเขาทรมาณตนอยู่แล้ว นี่ก็ไปทำกับเขา การทรมาณตนแต่ได้สติ เขา

ทรมาณอยู่อย่างนั้น จนปัจจุบันนี้ก็ยังมีอยู่ในอินเดีย ยังมีการทรมาณตนกันอยู่ เข้าใจว่า การทรมาณตนคือทรมาณกิเลส เพราะว่ากิเลสเป็นเรา ใจ กิเลสเป็นเรา เราเป็นกิเลส เรากับกิเลสเป็นอันเดียวกัน ขณะที่เราเกิดมาเรามีวิชา แต่เวลาเราประพฤติปฏิบัติไปนี้ กิเลสมันอยู่ที่หัวใจ กิเลสมันทำให้สะอาดบริสุทธิ์ได้ กิเลสมันทำให้ขาดไปได้

ถ้ากิเลสขาดไปได้ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าตรัสรู้ธรรมขึ้นมา สอุปาทิเสสนิพพาน เป็นพระอรหันต์ที่ไม่มีกิเลสแล้ว มันก็มีร่างกายเหมือนกัน มีความคิดเหมือนกัน มีการเคลื่อนไหวเหมือนกัน แล้วที่ทรมาณตนอยู่นั้น นอนอยู่บนตะปู นอนบนขวากหนาม ย่างไฟต่างๆ เพื่อทรมาณตน ทรมาณแล้วถ้ากิเลสมันขาดไปแล้วนี้ แล้วเนื้อหนังมังสายังต้องทรมาณต่อไปไหมละ

แต่เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้ากิเลสขาดไปแล้ว นี้อารมณ์ก็สมบูรณ์อย่างปกติ แต่หัวใจสิ หัวใจผิดแปลกแปลกแตกต่างไปจากปุถุชนมหาศาลเลย แตกต่างไปจากปุถุชนเรา คูสิ เวลาเราประพฤติปฏิบัติ ปุถุชน กัลยาณปุถุชน ปุถุชนนี้ คูสิ คนที่ประพฤติปฏิบัติใหม่ จะทำความสงบของใจนี้ทำได้ยาก เราเริ่มปฏิบัติมัน มันก็ยาก นี่ก็ยาก ทำได้ยากมาก เพราะปุถุชนคือคนหนาด้วยกิเลส

แต่เพราะเรามีความตั้งมั่น เรามีความตั้งใจของเรา เราพยายามตั้งสติของเรา เราพยายามฝืนทนกับสิ่งที่มันยั่วเข้าในหัวใจ มันต้องฝืนทน เราจะไม่ยอม อย่างเช่น พรุ่งนี้วันเข้าพรรษา เราอธิษฐานพรรษากัน ข้อวัตรปฏิบัติเราก็อธิษฐานของเรา แล้วเราตั้งเป้า พรุ่งนี้วันเข้าพรรษาเหมือนกัน พระจักขุบาล อธิษฐานว่าไม่นอน ๓ เดือน แล้วเวลาถึงที่สุดแล้วเวลาปฏิบัติไป เจ็บไข้ได้ป่วยมาเรื่อย เจ็บไข้ด้วยกรรมเก่า หมอที่มารักษาก็มีชื่อเสียงมาก ยาของหมอคนนี้หยอดทีเดียวตาหายเลย แต่ที่นี้พอหยอดไปแล้วทำไมถึงไม่หาย หมอมีชื่อเสียง หมอมีคุณภาพมาก พอไม่หายหมอนั้นก็มาดู มาถามว่าท่านหยอดยาอย่างไร เพราะยาของผมนี่ รับประกันได้ว่าเจ็บตานี้หยอดต้องหายหมด แล้วทำไมท่านไม่หาย

ไม่หายเพราะอธิษฐานพรรษาไม่นอน คำว่าไม่นอนนี้ถ้าหลังคิดพินนี้ถือว่าขาด หลังคิดพิน นิ่งอยู่จะสัปหงกโงกวงขนาดไหน เพราะธรรมชาติของกิเลสมันมีอย่างนั้น ถึงไม่ยอมนอน ไม่เอาหลังคิดพิน ก็นั่งหยอด พอนั่งหยอดยาของเขาออกฤทธิ์ไม่ได้ สมบูรณ์ จนหมอที่ว่ามามีคุณภาพนี้เขาบอกกับพระจักขุบาล บอกว่าถ้าเป็นอย่างนั้น ขอ

ท่านจงบอกประชาชนว่าเราไม่ใช่หมอรักษาท่าน ท่านไปรักษากับหมออื่น เขากลัวเสียชื่อเสียงของเขา

ถ้าตกลง ถ้ารักษา หมอบอกว่าจะต้องหายเด็ดขาด แต่อันนี้เป็นเพราะกรรม แก่อย่างไรก็ไม่หาย เพราะกรรมเก่ามันมีอยู่แล้ว แต่ในปัจจุบันนี้ได้สร้างบุญกุศล เวลาเป็นหมอตาทะเหมือนกัน ไปหยอดเขา ไปรักษาเขา เขาบอกว่าจะให้เงิน พอรักษาเขาหาย เขาเสียค่าเงินของเขา ก็ไม่ให้ ก็หยอดซ้ำ เขาตาบอดเลย แต่ตกรอกเวจีมหาศาล

แล้วก็กลับมา เรื่องเศษบุญเศษกรรมก็มาถึงในที่สุด มาเป็นพระจักขุบาล มาประพฤติปฏิบัติ นี่พูดถึงกรรมเก่า กรรมใหม่ กรรมปัจจุบัน ถ้าทำกรรมไว้มากทำไมมาเป็นพระอรหันต์ได้ละ คำว่ามาเป็นพระอรหันต์ก็เพราะสร้างบุญกุศลมาเหมือนกัน แล้วมาประพฤติปฏิบัติ กรรมเก่าก็ตามมา นี่มันจะมาพิสูจน์หัวใจใจ มันจะมาพิสูจน์หัวใจว่าหัวใจนี้เข้มแข็งจริงไหม ตาจะบอด หมอบอกว่าตาบอดแน่นอน ถ้าไม่นอนหยอดต้องตาบอดแน่นอน

ตาบอดก็ให้มันบอดไป นี่เพราะมีสัจจะกับตัวเอง ไม่ยอม! บอดก็บอด เพราะเวลาภาวนาไป คนภาวนามันจะรู้ของมัน เช่น เราเป็นแม่ครัว เราทำอาหารของเรา ตั้งแต่เราหาวัตถุคิบบมา ตั้งแต่เราเอาลงกระทะ เอาลงหม้อที่จะให้มันเป็นอาหารขึ้นมา มันใกล้จะสุก มันใกล้จะเป็นไป กลิ่นมันหอมหวาน อาหารมันเต็มที่แล้ว

คนที่ปฏิบัติ จิตมันพัฒนาการของมันไป โสคาปัตติมรรค โสคาปัตติผล สกิทาคา มิมรรค สกิทาคามีผล อนาคามีมรรค อนาคามีผล อรหัตตมรรค อรหัตตผล มันมีพัฒนาการของมัน ถ้ามีพัฒนาการของมัน จวนได้จวนเจียน ตามันก็จะบอด ถ้าเราไม่มีหลักไม่มีเกณฑ์อย่างเช่น เราเป็นปุณฺชนคนหนานี้ เวลาจะประพฤติปฏิบัติขึ้นมา ถ้าตาจะบอด ก็ขอพักไว้ก่อน รักษาตาก่อนเดี๋ยวค่อยมาปฏิบัติ เพราะ! เพราะไม่มีสิ่งใดเปรียบเทียบ ไม่ความรู้สึก ไม่มีหัวใจที่เปรียบเทียบว่าสิ่งที่มันใกล้ พัฒนาการของมันได้ขึ้นไปถึงจุดไหนแล้ว

ถ้ามีการพัฒนาการขึ้นไปถึงจุดไหน คนที่จะประพฤติปฏิบัติมันต้องมีสติสัมปชัญญะ มันมีสติสัมปชัญญะ มันจะมีความรับรู้ของตัวเอง จิตมันพัฒนาการของมันไปอย่างไร มันจะรู้ตัวของมันตลอดเวลา แต่ขณะที่เราประพฤติปฏิบัติในปัจจุบันนี้

เราไม่เข้าใจ เราไม่รู้เพราะอะไร เพราะจิตของเรานี้มันยังจับต้นชนปลายสิ่งใดๆ เลย ไม่ได้เลย มันยังหมุนวนอยู่ คน! คนไม่ละเอียด คน คนแล้วคนเล่ามันก็ไม่สะอาดซักรึที่ เราเป็นคน เราไม่เป็นมนุษย์ มนุษย์เหนือกว่าคน แล้วมนุษย์ต่างๆ ที่ทำขึ้นมา

ทำไมพระจักรขุบาลถึงกล้า ถึงกล้าว่าตาบอดก็ให้มันบอดไป คนเรา คูตี เวลาครูบาอาจารย์ท่านฟังธรรม เวลาหลวงปู่มันท่านเทศน์ นิพพานนี้เหมือนเอื้อมมือหยิบเอาได้เลย เพราะอะไร เพราะฟังธรรม ธรรมของครูบาอาจารย์ท่านจะเปิดออกมาเป็นขั้นเป็นตอนขึ้นไป จิตเราพัฒนาการเป็นขั้นเป็นตอนขึ้นไป เหมือนจะหยิบจับต้องนิพพานใส่หัวใจเราได้เลย มันฟังธรรม มันถึงคิดครูบาอาจารย์

แต่อันนี้ไม่ใช่ฟังธรรม อันนี้เป็นการประพฤติปฏิบัติของพระจักรขุบาล พระจักรขุบาลประพฤติปฏิบัติขึ้นไป จิตมันพัฒนาการของมันไป บอดก็ต้องบอด บอดก็ไม่กลัว ถึงที่สุดตาบอดพร้อมกับหัวใจที่ส่องแล้ว หัวใจที่สิ้นสะอาดบริสุทธิ์ พระจักรขุบาลเป็นพระอรหันต์ แล้วเวลาจะกลับบ้าน พระตาบอด สุขทวีปัสสโก นี่สิ่งที่ทำแล้วมันเป็นพระอรหันต์โดยสะอาดบริสุทธิ์ แต่ไม่มีคุณสมบัติเพิ่มเติมขึ้นมา

พระที่ปฏิบัติด้วยกัน ต้องกลับไปบอกข่าว ถึงญาติพี่น้องให้หลานมารับไป จูงกลับไป แล้วไปอยู่ที่วัด ก็เดินจงกรม พระจักรขุบาลเป็นพระอรหันต์ เดินจงกรมอยู่ คึ้นนั้นฝนตก แผลงออกมาหากินโดยธรรมชาติของมัน ท่านเดินของท่าน ถ้าพระอรหันต์เหยียบมันก็คงจะมีสิ่งใดบ้าง นี่แหละ เพราะเป็นความจริงใจ ท่านเดินจงกรมของท่าน

แล้วพอเช้าขึ้นมา มีพระอาคันตุกะมาที่วัด ก็เดินดูวัดไป พอไปเห็น นี่ทางจงกรมของใคร ทำไมมีสัตว์ตายขนาดนี้ เป็นทางของพระจักรขุบาล ก็ไปฟ้องพระพุทธรเจ้า พระจักรขุบาลเวลาตาก็ชี้แจง เวลาตาบอดก็อวดขยัน เดินเหยียบแมลงตายเป็นอาบัติปาจิตตีย์ไปฟ้อง กล่าวโทษขึ้นมา

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าพอถึงสงฆ์ บอกว่าพระจักรขุบาลเป็น **ปาปมุต** เพราะเป็นพระอรหันต์ คำว่าเป็นพระอรหันต์นี้พระพุทธรเจ้ายืนยัน ว่าพระจักรขุบาล เวลาพิจารณาขึ้นไป ตาบอดพร้อมกับจิตที่มันสว่างโพล่งขึ้นมา จึงเป็นพระอรหันต์ขึ้นมา สิ่งที่เป็นพระอรหันต์ จิตที่เป็นพระอรหันต์ จิตที่เป็นวิมุตติ สมมุติไม่มี

ในเมื่อสมมุติไม่มี เจตนาไม่มี สิ่งต่างๆ ไม่มี การกระทำ **ปาปมุต**คือไม่เป็นอาบัติ พระอรหันต์ไม่มีอาบัติ นี่สิ่งที่ไม่มีอาบัติ ไม่มีอาบัติเพราะมันพ้นจากโลก ธรรมวินัยเป็นสมมุติอันหนึ่ง จิตที่มันพ้นไปแล้ว พระพุทธเจ้าเป็นผู้ตัดสินเองบอกว่าเป็น**ปาปมุต** ไม่เป็นอาบัติ นี่พระจักขุบาล เพราะตั้งใจจริง ทำจริง แล้วของเขาเป็นจริงของเขาขึ้นมา

ในปัจจุบันนี้ เราประพฤติปฏิบัติขึ้นมา เราศึกษาขึ้นมา เราศึกษาธรรมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า แล้วเราไม่มีจุดยืนของเรา ถ้าเรามีจุดยืนของเรา เราต้องมีความเชื่อมั่น ถ้ามีความเชื่อมั่นของเราคือศรัทธาจริง จะทำอะไรทำด้วยความจริงจัง ทำด้วยความตั้งมั่นของเรา มันจะให้ผล สิ่งใดต้องให้ผล เราตั้งน้ำอยู่บนเตา เพื่อให้ น้ำมันเดือด เรารักษาอุณหภูมิของไฟไว้ น้ำมันต้องเดือดแน่นอน ถ้าเรารักษาไฟ เพียงแต่เราไม่รักษาไฟของเราแล้วน้ำมันจะเดือดได้อย่างไร

นี่ก็เหมือนกัน เราตั้งใจทำความจริงของเรา พุทโธฯ กำหนดไป ถ้ามีศรัทธา มีความเชื่อมั่นของเรา มันต้องสงบเข้าวันใดวันหนึ่ง ถ้าเรามีความเชื่อของเรา มีความตั้งใจของเรา อันนี้เรามีความเชื่ออยู่เหมือนกัน แต่ความเชื่อครั้งหนึ่ง กิเลสเอาไปกินครั้งหนึ่ง ครูปาอาจารย์ท่านพูด เวลาศึกษาธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เป็นมหา ๘ ประโยค ๑๐ ประโยค เวลาศึกษาธรรมของพระพุทธเจ้า นิพพานๆ เขาว่าเขาปฏิบัติเป็นนิพพาน แล้วมันจะเป็นมีจริงไหม แล้วมันจะเป็นจริงไหม อย่างไรก็แล้วแต่ ความลังเลสงสัยมันมีโดยธรรมชาติ กิเลสในหัวใจมันมีโดยธรรมชาติ แล้วมันต้องทำให้เราหัวทกกันขวิดแน่นอน ทำไปนี่มันจะหัวทกกันขวิดไปละ ในการประพฤติปฏิบัติมันเป็นอย่างนั้นโดยธรรมชาติ เว้นไว้แต่ขีปนากิเลสเท่านั้น ที่ฟังองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า หนเดียวก็เป็นพระอรหันต์ แต่กว่าจะพระอรหันต์ มันก็ต้องทำบุญของเขามามากหลายเหมือนกัน

ในการประพฤติปฏิบัติของเรานี้ เชื่อ ทุกคนก็ว่าเชื่อทั้งนั้น แต่จริงๆ ถ้ามองตัวเองว่าเชื่อขนาดไหน เราปักความเชื่อของเรา เราตั้งมั่นของเรา เราต้องทำของเราได้ ถ้าเราทำของเราได้ เราตั้งสติของเรา สิ่งที่มีการกระทำขึ้นมา มันเป็นการพิสูจน์กัน ว่าเป็นนิพพานหรือเป็นนิทาน ถ้าเป็นนิพพาน นิพพานคือความสงบเย็น ความสุขสงบในหัวใจ ที่มันจะเป็นได้ขึ้นมา

เวลาเราประพฤติปฏิบัติทำไมมันทุกข์มันร้อนล่ะ ทุกข์แน่นอน ทุกข์เป็นอริยสัจ ทุกข์เป็นความจริง องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเป็นผู้ตรัสไว้เอง ธรรมและวินัยเป็นผู้ตรัสไว้เอง ธรรมและวินัย ธรรมคือชาดก คือสังขธรรม ธรรมจักรก็เป็นธรรมอันหนึ่ง ธรรมที่เป็นความจริงอันหนึ่ง ธรรมที่เป็นสัจจะความจริง ธรรมที่เข้าถึงปรมาตม์ ธรรมที่สอนเป็นชาดก เป็นเครื่องเตือนกับผู้ที่ประพฤติปฏิบัติ ผู้ที่ฝึกใหม่ มันมีหลายระดับของมัน

ที่นี้เราประพฤติปฏิบัติขึ้นมา เราเอาความจริงของเรา เอาความจริง เอาความกระทบในหัวใจของเรา เราตั้งสติของเรา เราทำความจริงของเรา อันนี้มันเป็นความจริงของเรา เราตั้งสติของเราแล้วกำหนดพุทโธของเรา พุทโธๆๆ ไป ให้มันรู้จริงของมันขึ้นมา ถ้าทำได้ ถ้าทำความจริงนี่คือศรัทธาจริต เพราะเรามีความเชื่อมัน

แต่ในปัจจุบัน คำว่าพุทโธจริต พวกนี้คือปัญญาชน เราเป็นปัญญาชน เราก็บอกว่าเรามีปัญญาใช้กันแต่ปัญญา เราเคลิ้มกันไป ปัญญาอย่างนี้เราก็เข้าใจว่าปัญญาของเรานี้เป็นปัญญาแก้ไขกิเลส มันต้องทำความเข้าใจกับเราเองเลยว่าปัญญาของเราเป็นปัญญาของกิเลส มันเป็นโลกียปัญญา ปัญญาที่ใช้กันอย่างนี้ สิ้นสุดขบวนการของมันคือความสงบทั้งนั้นล่ะ สิ้นสุดขบวนการความคิด

คูสิ สรรพสิ่งทั้งหลายโลกนี้เป็นอนิจจัง สิ่งใดไม่มีการคงที่ มันเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา แต่ความคิดของคนมันแปลก มันสันตติ มันเกิดดับ เกิดดับ ความคิด คิดที่เจ็บปวด คิดที่เจ็บช้ำน้ำใจ มันชอบคิดนัก คิดในสิ่งที่ดีมันไม่ชอบคิด แล้วคิดในสิ่งดีๆ ในธรรมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าก็คิดไม่ได้ คิดไม่ถึง มันคิดไม่เป็น คิดไม่ได้ สิ่งที่เขาพูดว่านิพพานๆ พุถึงธรรมะกัน มันคิดไม่ถึง คิดไม่เป็นหรือ มันเป็นไปไม่ได้

มันเป็นไปไม่ได้เพราะอะไร มันเป็นไปไม่ได้เพราะความคิดของคนเรา คูสิ เวลาคนเรา เราเกิดตายเกิดตายในวัฏฏะกัน ในวัฏฏวน เราเกิดตายเกิดตายกันมา เราได้สร้างบุญกุศล ถ้าไม่ได้สร้างบุญกุศล เราจะไม่ได้เกิดเป็นมนุษย์นั่งกันอยู่ที่นี่ สิ่งที่เป็นมนุษย์ มนุษย์สมบัตินี้มีคุณค่ามาก คูสิ คูในฟาร์มสัตว์ ในฟาร์มต่างๆ เขาเพาะเลี้ยง เพาะพันธุ์ คูกุ้ง หอย ปู ปลา สัตว์ มันมีมหาศาล จิตที่มันเกิดมันมีมหาศาลมาก

ในพระไตรปิฎก ควายมันจะหมดอายุขัยของมัน มันจะโคนฆ่า มันมาเข้านิมิต พระเยอะเยอะเลย บอกว่าเกิดเป็นสัตว์เดรัจฉานนี้ทุกข์ยากมาก แล้วพยายามต้องเอาใจมนุษย์ เอาใจเจ้าของ เพราะเจ้าของเขาจะตี เขาจะทำร้ายเอา ถึงที่สุดท้ายแล้ว เขาต้องคอยเอาใจ เจ้านายจะสั่งอย่างไรก็ทำตามนั้น เพื่อจะไม่ให้เขาตี อาหารก็จะได้กินตามนั้น ถึงสุดท้ายเขาก็ฆ่าเอา

นี่ในนิมิตนะ นี่มีอยู่ในพระไตรปิฎก เห็นมนุษย์เขาทำบุญกุศลกันก็อยากทำ เห็นเขาทำคุณงามความดีก็อยากทำ อย่างเรานี่ เราเห็นคนมั่งมีศรีสุข เราก็อยากเป็นใช่ไหม ทำไมเขามีมั่งมีศรีสุข ทำไมเขาเกิดมาแล้วมีแต่บุญกุศล เขาเกิดมาแล้วเป็นคนดี ทำไมเราเกิดมาแล้วทุกข์แสนยาก เรายังอยากเป็นอย่างนั้นเลย สัตว์มันมองมนุษย์มันก็อยากเป็นอย่างนั้นเหมือนกัน มนุษย์นี่มีกฎหมายคุ้มครอง มนุษย์เขาไม่รังแกกัน มนุษย์เขามีพ่อแม่ มีคนดูแล

อยากเป็นมนุษย์ อยากทำบุญกุศลอย่างนั้น แต่ก็ทำไม่ได้เพราะเป็นสัตว์ สัตว์มีความคิดนะ แต่ทำไม่ได้ เพราะอยู่ในสถานะของสัตว์ พอเขาฆ่า พอตายมาเข้านิมิตพระ บอกว่าขอให้ฉันเนื้อ สัตว์นี้มันไม่มีอะไรเป็นคุณงามความดี มันก็มีเนื้อหนังมังสาที่แหละ ถ้าเอามาถวายพระ ขอให้พระฉันเนื้อให้บ้าง เพื่อจะได้ไปเกิดเป็นมนุษย์บ้าง ไปเกิดเป็นคนดีบ้าง มันคิดเป็นนะ สัตว์มันคิดได้ แต่มันพูดไม่ได้อย่างเรา มันพูดได้ภาษามัน

เราเกิดเป็นมนุษย์สมบัตินี้มีคุณค่ามาก แล้วมนุษย์สมบัติเราเกิดมาแล้ว โดยบุญ โดยกรรม ถ้ามันในปัจจุบันเราคิดของเราได้ เรามาศึกษาธรรมๆ เราว่าเราศึกษาธรรม ปัญญาไม่รู้ไม่ได้หรอก ธรรมะไม่ได้ เพราะมันเป็นสุดมยปัญญา ถ้ามันรู้ได้ ทำไมองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าวางธรรมไว้ว่า สุดมยปัญญา จินตมยปัญญา ภวานามยปัญญาละ ภวานามยปัญญา ปัญญาที่เกิดจากการภavana มันจะแทงทะลุกิเลส มันจะทำลายกิเลส แต่ถ้าเป็นสุดมยปัญญา การศึกษาอย่างนี้มันแทงกิเลสไม่ได้ แต่เราพอมาปฏิบัติ อ้าว ก็ปฏิบัติแล้ว มันก็เป็นปฏิบัติ มันก็เป็นภวานามยปัญญาสิ

ถ้าเป็นภวานามยปัญญาทำไมมันเป็นอย่างนั้นล่ะ อย่างที่เขาคิด อย่างที่เขาเห็นกัน นี่มันเป็นจินตมยปัญญา แล้วจินตนาการของจิตนี้สำคัญมาก ถึงบอกว่าปัญญาของเรา

มันแทงทะลุกิเลสไม่ได้ เพราะว่ามันเป็นคนละมิติกันอยู่ ถ้าเป็นคนละมิติกันอยู่เพราะอะไร เพราะจิตเรานี้มันยังไม่ถึงฐาน

ความคิดนี้ คุณี คุณพลังงาน คุณอย่างไฟ มันมีหลอด มันมีไส้ มันมีสิ่งต่างๆ แสงมันออกไปอย่างไร นี่ก็เหมือนกัน พลังงานจากภายนอกที่ให้แสงสว่าง ถ้ามันไม่มีพลังงานไฟฟ้ายู่ภายใน แสงสว่างจะออกมาได้อย่างไร ขบวนการเกิดแสงที่มีแสงสว่างออกมา มันมาจากไหน มันมาจากไฟฟ้าใช้ไหม มันมาจากไฟฟ้าสถิตใช้ไหม แล้วมันออกมาถึงแรงเทียนใช้ไหม มันออกมาจากสิ่งที่กระจายแสงนี้ใช้ไหม นี่ก็เหมือนกัน ความคิดที่เราเป็นอยู่ มันก็เป็นแสงสว่างอย่างนี้ มันเป็นเปลือกใจ พอมันเป็นเปลือกปั๊บ แล้วตัวพลังงานอยู่ไหนล่ะ ตัวไฟฟ้านี้มันเกิดขึ้นมาได้อย่างไร ถ้าเราไม่เก็บพลังงานไว้ในแบตเตอรี่ มันจะมีไฟได้อย่างไร

นี่ก็เหมือนกัน ในเมื่อปัญญามันเกิดมาจากแสงข้างนอก ปัญญาเกิดจากโลกียปัญญา ปัญญาเกิดจากการกระทำ แล้วเราก็บอกว่าปัญญาอย่างนี้จะเป็นการฆ่ากิเลส นี่กิเลสมันหลุด มันเป็นเรื่องที่เป็นไปไม่ได้ ที่จะแทงทะลุกิเลสไป มันเป็นไปไม่ได้เลย สิ่งที่จะทะลุกิเลสได้ มันต้องเป็นตัวไฟฟ้า ตัวพลังงานไฟฟ้าสถิตนั้น พลังงานไฟฟ้าสถิตนั้นมันเกิดมา เพราะกิเลสมันละเอียด มันเป็นปัจจุบันที่มันทันกัน

ถ้าเราใช้ปัญญาอบรมสมาธิ สิ่งที่ยังเกิดขึ้นมานี้มันเป็นปัญญาอบรมสมาธิ ปัญญาที่เราคิดกันอยู่นี้ เราตริกันในธรรม แต่! แต่ที่เขาไม่ใช่นิพพานเพราะอะไร เพราะเขาคิดว่าสิ่งนี้เป็นธรรม เขาคิดว่า ความคิดว่า คุณี เราตั้งเป้าหมายไว้ผิด มันจะไปถูกได้อย่างไร ก็เราตั้งเป้าหมายไว้ผิด เราจะส่งยานอวกาศไปนี่ ถ้าคำนวณเวลาออกผิด มันจะพ้นจากแรงดึงดูดออกไปเข้าสู่กระแสนอวกาศได้อย่างไร

นี่ก็เหมือนกัน ในเมื่อความคิดของเรา สุตมยปัญญา มันเป็นปัญญาของเรา ถ้าเป็นครูบาอาจารย์ที่ท่านประพฤติปฏิบัติมา ท่านจะเห็นความเป็นไปของมัน มันเป็นไปไม่ได้หรอก ถ้ามันเป็นไปได้มันก็เป็นนิทานไง นิทานชาดก ก็เอามาเป็นคติธรรม แต่นี่ของเรานี้มันเป็นกิเลสในหัวใจ มันพูดธรรมะเป็นนิทาน พอเป็นนิทานเพราะอะไร เพราะมันไม่มีข้อมูล ไม่มีความจริงในนั้น มันไม่มีอะไรเป็นความจริงเป็นเนื้อหาสาระเลย แต่ทำไมแสดงธรรมได้ล่ะ ทำไมมันพูดธรรมะได้ล่ะ ก็ธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า

คูตี คูสิบแปดมงกุฎ ผู้ที่เขาหลอกหลวงกัน เขาทำได้แบบเนียนกว่านั้นอีก แต่เขาทำในทางที่ชั่ว ในทางที่เอาไรค์เอาเปรียบกัน แต่เนี่ยเขาบอกว่าเป็นการแสดงธรรม โจรกับมหาโจร พระพุทธเจ้าบอกเลย ว่าโจรมันต้องไปปล้นมันต้องไปหา คูตี สิบบแปดมงกุฎมันต้องไปปล้นไปทำของมัน ไอ้เนี่ยมันมหาโจร เพราะความเป็นจริงทุกคนรู้ ทุกคนจะรู้ ปัจจัตตัง รู้จำเพาะตน เราจะทำดีทำชั่วเนี่ยเราจะรู้ เริ่มต้นอาจจะหลงไปบ้าง

ถ้ารู้ทำไมครูบาอาจารย์เราประพฤติปฏิบัติ ทำไมไม่มีพระที่ปฏิบัติแล้วหลงทางกันไป ทำไมต้องมีครูบาอาจารย์คอยประคอง มีครูบาอาจารย์คอยชี้แนะ ไอ้อย่างนี้คอยประคอง เพราะความรู้เท่าไม่ถึงการณ์ ความรู้เรานี้รู้เท่าไม่ถึงการณ์ พอมันปฏิบัติไป พอจิตสงบขึ้นมาถือว่าเป็นธรรม เป็นธรรม ทำไมครูบาอาจารย์ถึงคิดสมาธิ หลวงปู่มั่นบอกเลย ไอ้สุขอย่างนี้มันสุขเศษเนื้อติดฟัน ไอ้สุขอย่างนี้ สมาธิอย่างนี้ มันเศษเนื้อติดฟัน อ้าว ถ้ามันเศษเนื้อติดฟันแล้วสัมมาสมาธิของพระพุทธเจ้าเป็นอย่างไรละ

อ้าว สัมมาสมาธิพระพุทธเจ้าเป็นอย่างหนึ่งเลย สัมมาสมาธิของท่านเป็นอีกอย่างหนึ่ง นี่ด้วยความรู้เท่าไม่ถึงการณ์ไง เพราะเรามีทางวิชาการ สัมมาสมาธิคือจิตมันสงบแล้วจิตเราก็มีสติมันสงบอยู่เป็นสัมมาสมาธิ ไซ้! สัมมาสมาธิ แต่มันบวกด้วยสมุทัย คำว่าสมุทัยคือเข้าใจว่านิพพานไง เข้าใจว่าสมาธินี้เป็นนิพพาน เข้าใจว่าคือเป้าหมายผิด ในเมื่อข้อมูลมันผิด มันให้ผลผิดหมดเลย

นี่ก็เหมือนกัน สิ่งต่างๆ ที่ครูบาอาจารย์ท่านประคอง คือประคองอย่างนั้น ท่านคอยชักนำ ครูบาอาจารย์ของเราชักนำ แต่เพราะเราคิดว่าสิ่งนี้เป็นธรรม เราใช้ปัญญาของเราแล้วมันเป็นจินตมยปัญญา เป็นจินตนาการ เป็นจินตมยปัญญาไปหมดเลย แล้วพอว่างๆ ขึ้นมา นี่ไงนิทานคำกลอน นิทานชาดกของเขา เขายังเตือน คูตี คติธรรมของโบราณเรา ยังเอามาเป็นประโยชน์สอนเด็กได้

แต่อย่างนี้เป็นธรรมของพระพุทธเจ้า เป็นนิพพาน เพราะองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าตรัสรู้ธรรมเป็นศาสดา สิ้นกิเลสแล้ว ถึงซึ่งนิพพาน “ภิกษุทั้งหลาย เธอทั้ง ๖๑ องค์ ทั้งเรา พันบ่วงจากที่เป็นทิพย์และบ่วงที่เป็นโลก เธอจงไปอย่าซ้อนทางกัน เพราะโลกเขาเร่าร้อนนัก โลกต้องการธรรมะ” นี่พันจากบ่วงที่เป็นโลกและเป็นทิพย์ ถ้าพันจากโลกที่เป็นทิพย์ ไม่มีบ่วงใดๆ ในหัวใจ ไม่มีค้นหาความทะยานอยากในหัวใจ สิ่ง

ที่ออกมามันก็เป็นนิพพาน แสดงออกโดยมีหลักมีเนื้อหาสาระ พุคนิทานมันก็เป็นนิพพาน

เพราะท่านพูดสอนเด็ก คุณติ คุณหลวงตาท่านสอนเด็กก็ การสอนเด็กก็สอนเพื่อคุณงามความดีของเด็กเท่านั้นล่ะ เด็กมันยังไม่มีวุฒิภาวะที่จะรับได้ ท่านก็สอนเป็นเรื่องนิทานสอนเด็ก แต่สอนเด็กก็สอนด้วยความเมตตา สอนด้วยใจบริสุทธิ์ สอนด้วยจะทำให้เขาพัฒนาการของเขา ถ้ามันเป็นนิพพาน จะพูดนิทานมันก็เป็นธรรม

แต่ถ้าใจมันเป็นโลก พุคนิพพานมันก็เป็นนิทาน พุคนิพพานเพราะนิพพานอันนี้เป็นขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ธรรมอันนี้เป็นธรรมสาธารณะ เป็นธรรมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าใช้ใหม่ แต่เราพูดก็เป็นนิทาน นิทานเพราะอะไร เพราะใจเราไม่เป็น พอใจเราไม่เป็นที่พูดนิพพาน แต่พวกเราที่ฟังธรรมนี้ ฟังธรรมโดยที่ไม่มีหลักไม่มีเกณฑ์ ก็พูดเหมือนกัน พูดเหมือนกันแล้วทำไมมันจะต่างกันตรงไหน

ก็ต่างกันตรงที่ใจมันสะอาดบริสุทธิ์ กับใจมันสกปรกนั่นล่ะ มันต่างกันตรงนั้นแต่คำพูดๆ เหมือนกัน แต่ผิดหมด! ผิดหมด เป็นนิทานคำกลอน แล้วผู้ฟังจะฟังออกหมดเราประพฤติปฏิบัติ เราต้องพิสูจน์ อย่างเพิ่งเชื่อ กาลามสูตรไม่ให้เชื่อใครทั้งสิ้น ไม่ให้เชื่อแม้แต่ผู้เทศน์ ไม่ให้เชื่อแม้แต่สิ่งต่างๆ ไม่เชื่อเพราะว่าเป็นอาจารย์ของเรา พิสูจน์กันที่หัวใจเรานี้ ถ้าเราใช้สติตามความคิดเราไป ใช้สติตามความคิดเราไป แล้วคุณติ คุณความดีมันหยุด

คุณความดีมันหยุดแล้วตามทัน เห็นโทษของมัน ปัญญาอบรมสมาธิแล้วมีสติ มีสติควบคุมจิต แล้วถ้าจิตมันหยุด หยุดจริงๆ จิตมันหยุดจริงๆ มันคลายออกมาจริงๆ เราจะเห็นจิตของเราจริงๆ โอ้โฮ จิตเป็นอย่างนี้หรือ เพราะจิตเป็นนามธรรม จิตนี้เป็นนามธรรม จิตนี้จับต้องไม่ได้ พอเราจับต้องได้ด้วยสติ สติมันควบคุมใจ สติมันมีพร้อมกับจิตใจ โอ้โฮ จิตเป็นอย่างนี้หรือ ไหนว่าจิตมันไม่มี ไหนใครว่าจิตมันเป็นนามธรรม

เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าสอนหลานพระสารีบุตร ไม่พอใจสิ่งต่างๆ ไม่พอใจสิ่งต่างๆ “ถ้าเธอไม่พอใจสิ่งต่างๆ เธอต้องไม่พอใจอารมณ์ความรู้สึกของเธอด้วย เพราะอารมณ์ความรู้สึกของเธอก็เป็นวัตถุอันหนึ่ง” นี่นิพพานถึงจะพูดนิทานมันก็เป็นความจริง เพราะองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเป็นศาสดา ท่านถึงซึ่งนิพพานแล้ว

ลักษณะตถุญาณ แต่จิตของเรา เราไม่รู้ทันมัน พอเราไม่รู้ทันมัน เราใช้มันไม่เป็น ความคิดก็เกิด ก็ดับมันก็ไปเรื่อย มันก็ลากเราไป เราไม่เข้าใจเลย

แต่พอเรามีสติ เราฟังธรรมแล้ว นิทานมาเป็นสูตรต้นตอปิฎก เป็นนิทานชาดก เราฟังมาแล้วเราก็จับต้นชนปลายไม่ได้ เพราะอำนาจวาสนาของเราไม่มี เราเข้าใจสิ่งนี้ไม่ได้ แต่ในเมื่อมีครูบาอาจารย์ท่านสอน ท่านไม่เอานิทาน เอาหนังสือทั้งหมด เอาตำราทั้งหมด ทูมใส่เรา พอเอาตำราทั้งหมดทูมใส่เรา เราก็จะหัวหมุนไปมากกว่านี้ ๒ เท่า

ตอนนี้เราจะประพฤติปฏิบัติใช้ใหม่ เราก็ว่า เรามีปัญญาใช้ใหม่ เวลาไปหานี้ก็เอาตำรามากางกันเลย แหม เป็นนักปราชญ์ โอ้โฮ พุทธพจน์จำได้หมด อธิบายมาก็หัวหมุนไปอีก ๒ เท่า ๓ เท่า แต่ถ้าเรามีครูบาอาจารย์ของเรา พระป่าเรานะ ครูบาอาจารย์ที่ท่านประพฤติปฏิบัติมาแล้ว ท่านเหมือนกับหมอ หมอนี้เวลาคนไข้มา เขาตรวจเขาเช็คว่าเป็นโรคอะไร เขาให้ยาตามอาการนั้น แล้วคนไข้นั้นก็มีโอกาสหาย

แต่เราเป็นหมอจำ เราเป็นครูพักลักจำ เราอยากเป็นหมอ ใครมาเราก็จะเอายาใส่ตามความเห็นของเรา นี่ไง ในการประพฤติปฏิบัติของเรา เวลาครูบาอาจารย์ที่ท่านดูแลเรา ท่านก็จะบอกให้พุทโธๆ เราก็บอกว่าพุทโธๆ จะมีค่าอะไรละ พุทโธๆ มันมีประโยชน์อะไร ก็ต้องรู้ธรรมะเยอะๆ ธรรมะยิ่งรู้มากมันยิ่งปัญญายิ่งเยอะ พุทโธๆ มันจะมีประโยชน์อะไร เราก็คิดหวัง คิดอยากจะมีปัญญา อยากจะมีความรู้กว้างขวาง อยากจะชำระกิเลส กิเลสมันหลอกทั้งนั้น

แล้วเวลาครูบาอาจารย์บอกให้พุทโธๆ อ้าว พุทโธจะมีค่าอะไร พุทโธนี้สมณะไม่มีปัญญา ไม่มีประโยชน์อะไรเลย นี่ก็คือคนไม่เคยทำงาน คนไม่รู้อะไร แต่ธรรมะพระพุทธเจ้าพูดไว้ถูกต้องหมด แต่ครูบาอาจารย์เราท่านผ่านประสบการณ์ชีวิตของท่านมา ท่านปฏิบัติของท่านมา ท่านทำของท่านมา ท่านจะรู้เลยว่า ถ้าไม่ทำจิตสงบเข้ามา ปัญญาที่เกิดขึ้นมา มันจะทำให้เราหัวหมุนหัวปั่น แต่เราชอบ อยากจะรู้มาก อยากจะให้รู้หมดทุกอย่างเลย แล้วปฏิบัติตามนั้นจะได้ไม่หลงทาง มันก็ยิ่งหลงขึ้นไปอีก ๒ เท่า ๓ เท่า

แต่ถ้าเราวางใจให้หมด เวลาประพฤติปฏิบัติ ถ้าเราเป็นศรัทธาจริต ทำให้เหมือนโง่ที่สุดเลย โลกนี้ไม่มีอะไรเลย มีแต่หัวใจเรา ความรู้สึกเรากับสติ พุทโธว่ากันนี้ แค่นี้ อย่าง

อื่นไม่รับรู้เลย พุทโธฯฯฯ ไป จิตมันลงได้ พอลงมันเป็นสมาธิ มันมีหลักของมัน แต่ถ้าเป็นปัญญาอบรมสมาธิ เพราะปัญญาชน มันเป็นจรตนิสัย พวกนี้ถ้าไม่มีเหตุมีผล แหมแล้วมันจะลงกันได้อย่างไร ถ้าใจไม่ลง มันก็ทำแบบครึ่งๆ กลางๆ ทำแต่ตามความพอใจของตัว

ถ้าจิตมันลง เอาสติตามความคิดไป แล้วถ้าความคิดมันหยุด เราก็คิดเสริมได้ ว่าความคิดนี้มันให้โทษ ความคิดนี้ความคิดที่เราสื่อสารกันเป็นภาษา เราเกิดเป็นมนุษย์ มีธาตุ ๔ และขันธ ๕ มันมีรูป เวทนา สัญญา สังขาร วิญญาณ นี่เป็นนาม แล้วกายเรานี้เป็นรูป คนเกิดมาต้องมีกายกับใจ มันมีมาโดยธรรมชาติ ความคิดเรามันสื่อสารกัน

คูลี คุณักกภูมหาย ความคิดของเขา เวลาทนายเขาขึ้นว่าความ เงินทองทั้งนั้น เขาใช้เสียงของเขา เขาใช้กิริยาท่าทางของเขา มันเป็นเงินเป็นทองทั้งนั้น หากินได้ทั้งนั้น สิ่งนี้มันเป็นธรรมชาติของมันอยู่แล้วใช่ไหม มันเป็นธรรมชาติของมัน มันก็ไหลลื่นไปตามธรรมชาติของมัน เป็นสัญชาตญาณ สิ่งที่มีมาโดยมนุษย์สมบัติ

แต่เวลาพระพุทธเจ้าตรัสรู้ธรรมขึ้นมา ก็เอาสิ่งนี้ เอาสิ่งที่มีอยู่นี้แก้ไขมัน เอาสิ่งที่โลกียปัญญา ปัญญาโลกๆ ปัญญาที่เราทุกข์ยากกันอยู่ ตั้งสติขึ้นมา ธรรมะพระพุทธเจ้านี้เป็นอันหนึ่ง สอนวิธีการว่าสติปัญญา ๔ ต้องมีสติในกาย ในเวทนา ในจิต ในธรรม เราก็มีสติตามความคิดเราไป ตามการเคลื่อนไหวของกายเราไป นี่มันจะเห็น มันเห็นมันต้องหยุดของมัน พอหยุดของมัน มันหยุดเข้ามา เร็วเข้า เร็วเข้า สติตามมากขึ้น มีปัญญาแยกแยะมากขึ้น มากขึ้น

มันเห็นโทษนะ เห็นโทษของความคิดใจ สิ่งที่เป็นข้อมูลข่าวสาร สิ่งที่เรารับรู้มันมันเป็นประโยชน์กับทางโลก ทางธุรกิจของเรา ใครควบคุมข้อมูลข่าวสารสิ่งนั้นจะครองโลก นี่ไง แต่ข้อมูลข่าวสารมันกระตุ้นความคิดเรา มันไม่ใช่ครองโลก มันจะเหยียบทับโลก เหยียบทับโลกใจ นั่นก็รู้ จะนั่งสมาธิก็เรื่องไอนั้น เรื่องไอนี้ ไอนั้นก็จะเป็นอย่างนั้น ไอนั้นก็จะเป็นอย่างนี้

นี่ไง ข้อมูลข่าวสารมันเป็นประโยชน์กับโลก แต่มันไม่เป็นประโยชน์กับการประพฤติปฏิบัติ ครูบาอาจารย์ของเราถึงบอกว่าไม่ให้เสพ ไม่ให้เสพ ให้มีข้อวัตรปฏิบัติให้รักษาใจตลอดเวลา ๒๔ ชั่วโมง รักษาใจตลอดเวลา สิ่งที่มีอยู่ทางโลกใช้เป็น

ประโยชน์ได้ คนเราถ้าไม่มีกายกับใจ ไม่มีภาษา ไม่มีสิ่งต่างๆ มันจะสื่อสารกันได้อย่างไร แล้วความคิด เราจะคิดดีคิดชั่ว ความคิดดีคิดชั่วแล้วออกมาเป็นภาษา

แล้วก็ย้อนกลับเข้ามาที่ความคิด ตั้งสติตามความคิดนั้นไป โดยธรรมชาติของมัน ไม่มีอะไรหรอกที่มันจะคิดได้ตลอดไป แต่นี่มันโดนกิเลสมันกระตุ้น อะไรที่มันเสียใจ เสียใจจนแทบคลั่ง แล้วมันก็ย่ำคิดย่ำทำ คิดอยู่อย่างนั้น พยายามอ่อน พยายามจะให้มันติดอยู่กับใจตลอดไป ย่ำคิดย่ำทำ แต่อย่างไรก็แล้วแต่ กาลเวลาจะแก้ไขมัน กาลเวลาทำให้ความเจ็บปวดนี้จางไป ไม่มีสิ่งใดจะทุกข์ไปตลอดจนตาย นี่จึงธรรมชาติมันเป็นอย่างนั้น อยู่แล้ว นี่โดยที่ไม่ต้องทำอะไร ทนเฉยๆ มันก็หาย แต่กว่าจะหาย โครงสร้างร่างกายเรา มันจะบอบช้ำไปหมดเลย แต่ขณะที่เราใช้ปัญญา ปัญญาที่เราตามความคิดนี้ไป สิ่งที่เป็นทุกข์ เป็นทุกข์ สิ่งที่มีมันเกิดขึ้นมา มันหยุดของมัน เราควบคุม ปัญญาอบรมสมาธิ ปัญญาอบรมสมาธินี้เราควบคุมจิต เราควบคุมมัน

ถ้าปัญญาอบรมสมาธิ เราจะเห็นเลยว่า ความคิดที่เกิดขึ้นเกิดจากความไม่รู้เท่า เกิดจากกิเลสตัณหาทะยานอยากมันกระตุ้น มันก็คิดออกไปให้เอาแต่ความทุกข์มา ทั้งๆ ที่คิดเรื่องธรรมะนี่แหละ ก็ทุกข์ทั้งนั้น มันต้องคิดให้หยุดให้ได้ ถ้ามันคิดหยุดได้ หยุดได้ หยุดก็หยุดไม่เป็น แล้วหยุดแล้วก็รักษาหยุดไม่เป็นอีก มันต้องหยุดได้ หยุดจนรักษาหยุดให้คงที่ รักษาหยุดคงที่ รักษาหยุดจนตั้งมั่น จิตตั้งมั่น สิ่งที่ทำอยู่นี้เป็นแค่ปัญญาอบรมสมาธิเท่านั้นล่ะ

ถ้ามันเป็นมรรคผลจริง เขาจะแบ่งค่าได้ถูก น้ำ น้ำร้อน น้ำเย็นพุทไม่ถูก น้ำร้อน น้ำเย็น น้ำร้อนให้อุณหภูมิอย่างหนึ่งใช่ไหม น้ำเย็นมีอุณหภูมิอย่างหนึ่งใช่ไหม จิตปกติ ปุณฺณ กัลยาณปุณฺณ มันแตกต่างกันอย่างไร ปุณฺณกับกัลยาณปุณฺณแตกต่างกันอย่างไร จิตที่เป็นน้ำเย็นมันไม่เป็นประโยชน์กับโลก น้ำเย็นเอามาชงกาแฟได้ไหม เอามาทำอาหารได้ไหม เป็นไปไม่ได้เลย มันต้องใช้ความร้อน ถ้าจิตมันตั้งมั่น หยุดเป็น ใช้เป็น มีพลังขึ้นมา

ใจก็เหมือนกัน ใจอันหนึ่งเป็นปุณฺณ ใจอันหนึ่งเป็นกัลยาณปุณฺณ จิตเหมือนกัน นี่ปัญญาเหมือนกัน คิดอันหนึ่งคือคิดดีๆ ใจ คิดสิ่งต่างๆ มันก็เหมือนน้ำเย็นนั่น คูลิ เราเอาอาหารทุกอย่างเลยใส่ไปในน้ำแล้วตั้งไว้ มันจะเป็นอาหารไหม มันสุกขึ้นมาได้ไหม ถ้าไม่มีอุณหภูมิไปทำให้มันเกิดมันร้อนขึ้นมา อุณหภูมิความร้อนจะทำให้เป็นอาหารสุก

นี่ก็เหมือนกัน พอจิตมันตามมันทัน สติเราตามความคิดไป มันหยุด มันหยุด มันหยุด คำว่าหยุด อุดหนุนมันเกิดใหม่ พลังงานเห็นใหม่ ถึงบอกว่าถ้าเป็นสมาธิ จิตเป็นสมาธินี้จะ อ้อหือ อ้อหือ มันแตกต่างกัน รสของธรรมชนะซึ่งรสทั้งปวง รสของธรรม รสของสมาธิธรรม แต่นี่เวลาพูด ว่างๆ ว่างๆ มันเป็นเหมือนการสลดสังเวชใจ

คูลี เวลาเราเกิดอุบัติเหตุ เราเกิดการกระทบที่ทุกข์ยาก จิตเราสังเวชใหม่ จิตเราสังเวชได้ พอสังเวชขึ้นมา อ้อหือ เมื่อก่อนทุกข์ยากมาก เมื่อก่อนโมโหโกรธา เดียวนี้ไม่โมโหเลย ก็มันเห็นโทษไง เราใช้ปัญญาตรึกได้ไง ความโกรธเป็นสิ่งที่ไม่ดี การกระทำไปนี้ความโกรธมันเผาตัวเอง เราศึกษาธรรมขึ้นมาแล้ว ธรรมมันก็มีเหตุมีผล จิตมันก็มีสติ แต่เดี๋ยวก็ผลอ มันต้องหลุด หลุดวันยังค่ำ ของที่มีอยู่แล้วพอหลุดขึ้นมา จากที่ว่าเราไม่โกรธ เรายังรักษาไว้ พอมันโกรธ ตอนนี้นั้นมันจะเพิ่ม ๒ เท่า ๓ เท่าเลย แต่ถ้ามันมีการรักษา มีการทำลายขึ้นมา จิตที่ว่าเป็นน้ำร้อน น้ำเย็น แต่เวลาน้ำเย็นเราก็สร้างอุณหภูมิจิตมันสงบขึ้นมา มันมีกำลังของมัน รับรู้รสต่างๆ ของมัน

แล้วเวลามันออกไปเห็นกาย เห็นเวทนา เห็นจิต เห็นธรรม ถ้ามันจับจิตได้ จิตจับจิตนะ ถ้าจิตจับจิต จิตจะเห็นอาการของจิต อาการของความรู้สึก จิตจับจิต ถ้าจิตจับจิต นี่ไง นี่วิปัสสนาเกิดอย่างนี้ ถ้าวิปัสสนาเกิดขึ้นมา มันมีการแยกแยะใหม่ มีการแยกแยะ มีการค้นคว้า มีการสะสาง ทำความสะอาดของมัน ถ้ามีการแยกแยะ มีการค้นคว้า มีการทำความสะอาดของมัน ความคิดมันเกิดมาจากไหน

มันต้องมีที่ก่อกมล ความคิดมันลอยมาจากฟ้าหรือ ใต้น้ำมันเกิดดับ เกิดดับ นั่นก็ว่ากันไป มันก็เป็นธรรมดา มันก็เป็นธรรมชาติ ธรรมะก็เป็นธรรมชาติ ธรรมะก็เป็นธรรมดา การเกิดการตายก็เป็นธรรมดา ความทุกข์ก็เป็นธรรมดาอันหนึ่ง ความ โลก ความโกรธ ความหลงก็เป็นธรรมดาอันหนึ่ง มันเป็นธรรมชาติของมนุษย์ที่มีอยู่ ถ้าธรรมะเป็นธรรมดา ใ้อโง่โง่ก็เป็นธรรมะ ใ้อความหลงนี่ก็เป็นธรรมะ มันก็เป็นจริงๆ

ในธรรมของพระพุทธเจ้าก็บอกไว้หมดแล้ว เพราะพระพุทธเจ้านั้นฉลาดมาก มันเป็นกุศล อกุศล มันเป็นกุศล กุศลคือฝ่ายขาว อกุศลมันฝ่ายดำ อกุศลความเห็นผิด ความเข้าใจผิดมันเป็นอกุศล อธรรม! เป็นธรรมะกับอธรรม อธรรมทำให้เราคร่ำครึ อธรรมทำให้เราจม จมมันอยู่กับมัน จมมันอยู่กับกิเลส ทั้งๆ ที่คิดว่าเราเป็นธรรมไง มันไม่เป็น

ถ้ามันเป็นธรรมชาติมันขาวสะอาด มันมีการชำระล้างของมัน พอจิตสงบเข้ามา แล้วออกแยกแยะอย่างไร มันมีการกระทำของมันอย่างไร นี่ไง เริ่มต้นมีการกระทำ มีการกระทำ แล้วมันพิจารณาของมัน ถ้าเห็นจิต จิตมันเกิดอารมณ์ความรู้สึกคิดขึ้นมาได้ ใช่มั้ย เห็นจิต จิตมันเป็นขั้นๆ รูป เวทนา สัญญา สังขาร วิญญาณ ความคิดคิดขึ้นมาได้ ใช่มั้ย นามรูป แล้วกลายเป็นรูป จิตเป็นนาม แล้วความคิดมันเป็นอะไร

ถ้าความคิดมันเป็นรูปขึ้นมา อารมณ์มันเกิดขึ้นมา แล้วมันจับต้องได้ ถ้าจับต้องไม่ได้ “ถ้าเธอไม่พอใจสิ่งต่างๆ เธอต้องไม่พอใจอารมณ์ความรู้สึกของเธอด้วย เพราะอารมณ์ความรู้สึกของเธอก็เป็นวัตถุอันหนึ่ง” เป็นวัตถุอันหนึ่งจับต้องได้เลย แล้วแยกแยะ แยกแยะอย่างไร ทำลายมันอย่างไร มันมีขบวนการของมันเป็นอย่างไรรู้มั๊ย

ขบวนการของมัน ว่าง พิจารณาไปแล้วนี่ปล่อยหมดเลย พิจารณาไปแล้วปล่อยอีกแล้วนี่ สกิทา พอพิจารณาปล่อยอีกแล้วเป็นอนาคา พิจารณาปล่อยอีกแล้ว ตทั้งหมดเป็นจินตมยปัญญา มันเป็นไปไม่ได้ การปล่อยนั้น ปล่อยชั่วคราว ความคิดเราเกิดมา พอเรามีอารมณ์ความรู้สึกคิดไปทางอื่น ความคิดเราก็หายไป เราคิดแต่เรื่องทำมาหากิน คิดถึงเรื่องธุรกิจ ถ้ามีคนมาบอกไม่ต้องทำอะไร ให้เงินมา ๕ ล้าน ๑๐ ล้าน เราไม่ต้องทำอะไรเลย ความคิดอยากทำมันก็หายไป

อารมณ์เกิดได้แตกต่างกันไปเรื่อยๆ ไม่มีวันจบหรือ อารมณ์จะละเอียดไปมากๆ กว่านี้ มีความคิดแตกต่างตลอด แล้วทั้งหมดนี้เป็นจินตนาการ จินตมยปัญญาที่จิตมันเป็นตามขบวนการของมัน มันไม่เป็นความจริง เป็นความจริงไปไม่ได้ แต่เป็นขบวนการของมัน ถ้าสมมุจเลทปหาน มันไม่มีขบวนการที่ไปสมมุจเลทปหาน สมมุจเลทปหานเพราะเหตุใด ทำไมถึงต้องสมมุจเลทปหานแล้วปหานอะไร สมมุจเลทปหาน ปหานอะไร ปหานสิ่งใดๆ ในหัวใจ นี่มันจะเข้าสู่นิพพานไม่ใช่

นิทานคำกลอนที่ว่ากันไป สรูปไม่เป็น สรูปไม่ได้ สรูปสิ่งขณะจิตที่มันเป็นสมมุจเลทปหาน ทำให้กิเลสขาดไปจากใจ ไม่มีใครพูดได้ คนที่พูดได้ก็มีครูบาอาจารย์ที่ประพฤติปฏิบัติถูกต้องเท่านั้นที่จะพูดอย่างนี้ได้ ถ้าพูดอย่างนี้ได้มันจะเข้าสู่นิพพานไหม ถ้าพูดไม่ได้มันก็เข้าสู่นิทานสิ ก็กูตัวเองไง ธรรมชาติของพระพุทธเจ้าเหมือนกัน กูมาเรียบเรียงขึ้นมา แล้วกูก็พูดแจ่มๆ อยู่ที่นี่ มันก็เป็นนิทานคำกลอนไป มันจะมีเนื้อหาสาระอะไรของมัน มันจะมีความจริงอยู่ตรงไหน มันไม่มีความจริงอะไรเลย

คำพูดเหมือนกันนี้แหละ แต่ไม่เหมือนกัน ไม่เหมือนกันเพราะผู้ที่รู้อันจริงเขา รู้ของเขา ผู้ไม่รู้จริงก็คำพูดเหมือนกัน คำพูดเหมือนกันเราก็ต้องเชื่อสิ ก็คำพูดเหมือนกัน คำพูดมันเป็นสมมุติ เพราะเราเกิดมาในโลกของสมมุติ โลกของสมมุติ มันเป็นสมมุติบัญญัติ นี่สมมุติขึ้นมาแล้ว สมมุติขึ้นมาให้สื่อสารกัน นี่คำว่าสมมุติ

ธรรมมันละเอียดกว่านี้ วิมุตติ วิมุตติหลุดออกไปจากสมมุติ ถ้าวิมุตติหลุดออกจากสมมุติ สิ่งที่จะเอาวิมุตติมาพูดในสมมุติจะพูดอย่างไร นี่พระพุทธเจ้าบัญญัติไว้เอง ธรรมและวินัยพระพุทธเจ้าบัญญัติไว้เอง บัญญัติให้สื่อสารกัน เพื่อเป็นการศึกษา เพื่อเป็นการค้นคว้า เป็นสุขุมยปัญญา แต่ถ้ามันเกิดวิมุตติ มันเกิดโศดาบัน สกิทา อนาคาในหัวใจนี้ สิ่งนี้มันเกิดขึ้นมาเป็นสมบัติส่วนตัว สมบัติที่เป็นความจริงอันนั้น ถ้าสมบัติอันนั้นที่เกิดขึ้นมา มันเกิดขึ้นมาเพราะเหตุใด

มันเกิดขึ้นมา มันต้องมีการกระทำของมัน ขบวนการกระทำของมัน ถ้าขบวนการกระทำของมันถูกต้อง การคำว่าถูกต้อง อริยสังขมีหนึ่งเดียว อริยสังขไม่มีสอง ถ้าอริยสังขมีหนึ่งเดียวทำไมไม่กล้าพูดอริยสังข พุทธสังขจะความจริงออกมา ถ้าพุทธสังขจะความจริงมันเป็นเพราะเหตุใด มันเป็นอย่างไรมันถึงสิ้นขบวนการเป็นสมุจเฉตพหวน นี่สิ่งที่เป็นการรู้สึก พิจารณาจิต จิตเป็นอย่างไรมันมีอะไรเป็นเครื่องยึดเหนี่ยว นี่ไม่มีสิ่งใดเลยที่ไม่เกี่ยวข้องกัน ไม่มีสิ่งใดเลยที่มันจะมาโดยเอกเทศ มันต้องมีสิ่งที่เริ่มต้นขบวนการของมันมา มันถึงจะมีความคิด มันถึงจะมีความยึดมั่นถือมั่นของใจ

ถ้ามีขบวนการยึดมั่นของใจ แล้วมันมาจากไหน ถ้าไม่มีขบวนการปัญญา วิปัสสนาปัญญาเข้าไปปรือคั่น เข้าไปถอดถอน สิ่งที้ออกมาโดยใช้มรรคญาณเข้าไปทำลายมัน มันจะเกิดความสมุจเฉตพหวนได้อย่างไร ในเมื่อไม่มีการสมุจเฉตพหวน มันก็ไม่มี การชำระสังโยชน์ ไม่มีการชำระสังโยชน์ มันก็ไม่มีการคลายสัkkายทิฏฐิ ไม่มีการคลายทิฏฐิความเห็นผิดโดยธรรมชาติของจิต ปากพูดจ้อยๆๆ ทั้งนั้น กายกับเราไม่ใช่อันเดียวกัน คนเกิดมาก็ต้องตาย ก็พูดกันไปเป็นนิทาน

มันเป็นคำสั่งสอนขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เราก็เอามาพูดกันเป็นนิทาน แต่ถ้าเป็นความจริง สัkkายทิฏฐิมันคลายตัวออกอย่างไร แล้วมันจะคลายตัวออก ถ้าไม่มีตัวจิต เพราะสัkkายทิฏฐิมันอยู่ที่จิต แล้วตัวจิตมันเป็นตัวยึดมั่นถือมั่น ถ้าตัวจิต

มันยึดมันถ้อมัน ตัวจิตมันคลายตัวออกมาอย่างไร สิ่งที่เราทำอยู่ เราแบออกมาอย่างไร แล้วสิ่งที่แบออกมา สิ่งใดที่มันหลุดออกไปจากมือของเรา นี่มีนะ

แต่ความจริงมันเกิดที่จิต ขบวนการของมันเกิดขึ้นมา โดยเจโตวิมุตติก็เหมือนกัน เจโตวิมุตติเวลาจิตสงบ คุณิ ขณิกสมาธิ อุปจารสมาธิ อัปปนาสมาธิ สมาธิส่วนไหน ที่จิตมันสงบได้มากได้น้อย ถ้าจิตสงบได้มากมีกำลังได้มาก เวลาพิจารณา กำลังคนมีมาก เหมือนคนมีสมบัติมาก จะทำอะไรมันก็มีเครื่องอำนวยความสะดวกได้ง่าย คนที่มีสมบัติน้อยทำอะไรมันก็ได้น้อย มันต้องทำสมาธิเข้ามา ถ้าสมาธิเข้ามาพิจารณาไปแล้วเห็นหรือไม่เห็น การพิจารณากาย จะเห็นกายก็ได้ จะพิจารณากายโดยปัญญาก็ได้

การพิจารณาเห็นกายนี้เป็นเจโตวิมุตติ เฟง คุณิ เห็นนิมิต อุกคหนิมิต วิกาละแยก ส่วนขยายส่วน การแยกส่วนขยายส่วน หลากหลายมาก การภาวนานี้หลากหลายมาก ตามจริตนิสัย ตามกำลัง สิ่งที่ทำไปมันหลากหลาย หลากหลายด้วยจริตนิสัย อำนาจวาสนาใจ เงินในกระเป๋าเรา นี่เรามีเงินอยู่เท่าไร เรามีกำลัง เงินนี้เหมือนกำลัง เรามีเงินอยู่เท่าไร เรามีอำนาจซื้อเท่าไร สินค้าที่จะซื้อมีคุณค่าแค่ไหน แล้วเราจะซื้อกันอย่างไร เราจะทำอย่างไรให้มันสิ้นสุดขบวนการปิดการซื้อนี้ได้

อันนี้ก็เหมือนกัน เวลาภาวนาไปมันอยู่ที่ครูบาอาจารย์ที่ชำนาญ มันอยู่ที่ครูบาอาจารย์ที่คอยชี้แนะเรา คอยชักนำเราให้เข้าถึงสติปัญญา ๔ ให้เข้าถึงสัจจะความจริง ถ้าเข้าถึงสัจจะความจริง โดยปัญญาวิมุตติก็ได้ ปัญญาวิมุตติโดยใช้ปัญญาไป เพราะปัญญาวิมุตติ ส่วนใหญ่เป็นสุขขวิปัสสโก เพราะอะไร เพราะมันสุขขวิปัสสโกนี้ มันไม่ใช่ลงเจโตวิมุตติ ไม่มีกำลังของสมาธิ กำลังของสมาธิมันก็คล้ายกับการกำหนดของอภิญา คุณิ ได้ยินเสียง หูทิพย์ ตาทิพย์ต่างๆ อภิญานี้มันเป็นขบวนการที่เกิดขึ้นมาจากกำลังของจิต กำลังของจิตที่มันมีอยู่แล้ว คุณิเขาเป็นไปได้นั้น

แต่เวลาเราวิปัสสนาขึ้นมา สิ่งนี้เราไม่ให้ออกไปเป็นเรื่องของอภิญา ถ้าเรื่องของอภิญานี้คือการใช้กำลัง ถ้าการใช้กำลังออกไปแล้วมันเสื่อมหมด มันออกไปใช้งานได้หมด เราถึงต้องเอากำลังทั้งหมดนี้ ย้อนกลับมาเข้าสู่อริยสัจ เข้าสู่สัจจะความจริง เข้าสู่การพิจารณากาย เวทนา จิต ธรรม ถ้าพิจารณากาย เวทนา จิต ธรรมโดยสัจธรรมความจริงของมัน มันปล่อยอย่างไร พิจารณาจนกายย่อยสลายไปหมด จิตมันหดตัวเข้า

มาแล้วมันเหลืออะไร มันปล่อยอะไรเข้ามา ในตัวของมันเหลืออะไร ในตัวของมันได้
ตำรอกายออกหรือเปล่า

ถ้าในตัวของมันยังไม่ตำรอก ไม่มีการคายออก อย่างนั้นมันเป็นตังคพหวน มัน
ปล่อยวางชั่วคราวทั้งนั้น มันต้องหดตัวมันเข้ามา แล้วมันตำรอกายตัวมันออกมา คาย
ตัวสักกายทิฐฐิความเห็นผิดกับจิตที่มันฝังอยู่ในจิตออกมา สิ่งนี้ออกมานี้ตั้งโยชน์มันขาด
มันขาดเพราะว่าสักกายทิฐฐิ ความเห็นผิดมันขาดออกไปจากใจ พิจารณาจิตก็เหมือนกัน
สิ่งที่มันอยู่ในหัวใจนี้มันยึดมันถือมันอย่างไร จิตนี้มันยึดมันถือมันอย่างไร

ถ้ามันเป็นความจริงเกิดขึ้นมา ขบวนการของเราจะเข้าสู่นิพพาน นี่แค่ขบวนการ
จะเข้าสู่นิพพานนะ นี่ประตูของนิพพาน ถ้าใครได้โศคาบันนี่พาดกระแสด จิตนี้พาดสู่
กระแสดจะถึงที่สุดแห่งทุกข์ มันจะมีขบวนการของมันที่ยังต้องพัฒนาการของมันไปอีก
มหาศาลเลย ขบวนการที่พัฒนามหาศาล ขบวนการอย่างนี้มันจะเข้าสู่ มันไม่ใช่นิทานคำ
กลอน ไม่ใช่เอามาพูดกันโดยที่ไม่มีหลักไม่มีเกณฑ์ มันต้องมีหลักมีเกณฑ์ของมัน

หลักเกณฑ์อย่างนี้ ครูบาอาจารย์ของเราพิสูจน์กันมาแล้ว แล้วพิสูจน์กันมาแล้ว
มันยืนยันได้โดยข้อเท็จจริง ยืนยันได้ด้วยความรู้จริง ไม่ใช่ยืนยันได้ด้วยสัญญาอารมณ์ที่
เราเอามาเชิดชูกันไปเชิดชูกันมา ด้วยปฏิสันถาร ด้วยโลก นี่โลกมันติดกันตรงนี้ไง ติดกัน
ด้วยพวกใคร่มาก พวกใครดี แล้วความเห็นใจ ความเห็นมันไม่ใช่ความจริง ความเห็นที่
เขาคุยกัน ความเห็นที่เป็นกระแสที่เขาอมรับกัน ความเห็นอันนั้น มันเป็นความจริงไหม
มันไม่เป็นความจริงหรอก

ถ้าเป็นความจริง คุติ คุทุนนิยมติ เราทำมาหากินกันอยู่ตลอดเวลา เวลาถึงคราวขา
ลง จะทุกข์กันไปหมดเลย เรามีส่วนร่วมอะไรกับเขาบ้างล่ะ ทำไมเวลาขาลงทำไมเรา
ทุกข์กันไปหมดเลย นี่ก็เหมือนกัน กระแสใจ กระแสที่มันเป็นไป กระแสที่มันเกิดขึ้นมา
เราเชื่อตามกระแสนั้นไป แล้วถึงเวลากระแสนั้นหดตัวลง กระแสนั้นไม่มีกระแส แล้วเรา
จะไปค้างกันอยู่ที่ไหน ที่เราตามกระแสนั้นไป เราจะไปค้างกันอยู่ที่ไหน เราไปค้างอยู่
เราลงไม่ได้

ไม่ต้องไปฟังใคร เอาตัวเราให้ได้ ตัวของเรานี้ สิ่งที่เป็นความจริงที่จะเกิดขึ้นมา
จากเรา จะทำความสงบของใจ ก็ต้องให้มันเป็นความจริงขึ้นมา ใจมันต้องสงบเท่านั้น ครู

บาอาจารย์ที่ประพฤติปฏิบัติ ถ้าใจไม่สงบ แล้วเวลาทำความสงบ เวลากำหนดพุทโธๆ แล้วเมื่อไรมันจะสงบสักทีล่ะ การทำความสงบมันก็ใช้ปัญญาได้ คำว่าใช้ปัญญานะ พอจิตสงบบ้างแล้วเราก็ออกใช้ปัญญา การออกใช้ปัญญานี้มันจะย้อนกลับมาทำความสงบนี้ให้มันคง มันจะย้อนกลับมาทำความสงบนี้ให้ง่ายขึ้น

ความสงบของเราเราทำความสงบนี้มันเหมือนกับเอาหัวชนภูเขา มันคือด้าน แล้วทำไปแล้วรสชาติของมัน กิเลสมันรู้ทัน พอกิเลสรู้ทัน กิเลสมันก็มีข้อต่อรอง กิเลสมันก็ทำให้การประพฤติปฏิบัติเราไขว้เขวตลอดเวลา เราก็ต้องใช้ปัญญา ทำไมเป็นอย่างนั้น เหตุผล อุบาย วิธีการ ทำไมอย่างนี้ ตั้งแต่เข้าขึ้นมา เราวันนี้ ทำไมเราไม่ตั้งสติของเรา แล้วเราไปกระทบกระทั่งเหมือนกับใครบ้าง สิ่งต่างๆ นี่มันใช้ปัญญาได้

ไม่ใช่ว่าพุทโธๆๆ แล้วเวลาใครมากระทบกระทั่งเหมือนกับพุทโธๆๆ ทุกข์ยากอยู่ อย่างนั้น ความว่าทุกข์ยาก มันอยู่ที่ปัญญาของคน อยู่ที่เขวของคน ถ้าเขวของคน ถ้าปัญญาเราอ่อน สติปัญญาเราอ่อน แล้วกิเลสมีกำลัง พอเราคิดเรื่องสิ่งใดก็แล้วแต่ มันจะลุดกระชากเราไปเลยไปตามอารมณ์นั้น ยิ่งถ้าเขวมากกระทบกระทั่งแล้ว เราจะไม่โกรธเขา มันยิ่งจะโกรธเป็น ๒ เท่า ๓ เท่า ถ้าอย่างนี้เราก็ไม่คิด เราก็พุทโธเอาดีกว่า พุทโธนี้มันตัดเลย พุทโธๆๆ คือว่าไม่ต้องใช้เหตุผล ใช้กำลัง ใช้สติปัญญา กำลังของเรายึดให้มันอยู่

ถ้าอย่างนี้เราก็ไม่ออกไป นี่คือคำว่าอุบาย เปรียบเทียบไง เปรียบเทียบว่าถ้าเราคิดตามแล้วมันจะทุกข์ ๒ เท่า เราไม่คิด แต่ถ้ามันพุทโธๆ แล้วมันไม่หลง มันไม่สงบมากนัก อย่างนี้เราก็ออกใช้ปัญญา คือปัญญานี้มันฝึกได้ มันใช้ได้ทุกๆ โอกาส แต่ปัญญาที่ใช้นี้เป็นปัญญาส่งเสริมให้จิตตั้งมั่น ให้จิตเป็นสมาธิที่มีเหตุมีผล ที่รู้จักการรักษา รู้จักการเข้า รู้จักการออก ชำนาญในวสี

คนเรากินข้าวทุกวัน ทุกวัน ทำไมกินทุกวันล่ะ กินทีเดียวก็ให้มันเลิกไปไม่ต้องกินอีกสิ ใจก็เหมือนกัน มีสติรักษามัน ต้องมีสติรักษา ใจของเราเองถ้าเราไม่รักษาใครจะรักษาให้เรา สิ่งที่เราจะทำคุณงามความดีกัน เริ่มต้นทุนเราไม่ดูแลของเรา แล้วจะไปให้ครูบาอาจารย์ดูแลให้ มันเป็นไปได้ ครูบาอาจารย์ท่านคอยเตือนสติเรา เราต้องดูแลของเราเอง

นี่ถ้ามันพุทโธๆ ทุกคนจะบอกว่าพุทโธแล้วเครียด พุทโธแล้วไม่เห็นใช้ปัญญาสักที พุทโธแล้วเมื่อไรมันจะจบจบวนการสักทีละ มันจะจบไม่จบมันอยู่ที่อำนาจวาสนาของเรา ถ้าเราพุทโธ พุทโธๆ ไปพอจิตมันสบาย มันมีกำลังของมัน เวลาเราหยุดจากพุทโธเราก็ใช้ปัญญาไง ใช้ปัญญาตริกในธรรม “เราเกิดกันมาก็มีวาสนา เราก็ยังนึกพุทโธเป็นเราก็ยังนึกพุทโธได้” มันก็ชุ่มชื่น แล้วพอกลับมาพุทโธใหม่ก็อึด

แต่ถ้ามันเป็นกิเลสนะ “เราเกิดมาทุกข์ยาก ครูบาอาจารย์ท่านก็ไปหมดแล้ว เราก็มีแต่พุทโธอยู่ เหมือนเต่าเลย” พอคิดอย่างนี้ขึ้นมา มันก็ท้อแท้ ปัญญามันฝึกได้ การฝึกปัญญาไม่ใช่ว่าต้องเกิดจิตสงบมันคงแล้วก็ได้ใช้วิปัสสนาญาณ วิปัสสนาญาณมันจะเกิดข้างหน้า ถ้าเรามาถูกทาง ถูกต้อง วิปัสสนาญาณรอเราอยู่ข้างหน้า แต่ถ้าเราขึ้นต้นผิด วิปัสสนาญาณไม่ต้องพูดถึง มันไม่มี ไม่มีเพราะอะไร เพราะเราเข้าซอยผิด เราจะเข้าบ้านเรา แต่เราเข้าซอยผิด ไปจนกันซอย วนอยู่ในซอยนั้นตลอดไป จะหาบ้านเราไม่เจอหรือหาบ้านเราไม่เจอ

หลวงปู่มั่นท่านบอกไว้แล้ว ต้นคดปลายตรงไม่มี ต้นคดปลายตรงไม่มี หลวงปู่มั่นถึงวางศีล สมาธิ ปัญญา พวกเราถึงพยายามรักษาข้อวัตรปฏิบัติ รักษาศีล รักษาศีลคือรักษาใจ รักษาของเรา แล้วเขาบอกว่า พระป่าเข้มงวดในศีล มีแต่สมาธิ ไม่มีปัญญา นี่เขาแบ่งไง แบ่งพระเป็นฝ่ายๆ ไป ฝ่ายนี้เคร่งครัดในศีล ฝ่ายนี้เคร่งครัดในสมาธิ ฝ่ายนี้มีปัญญา เขาเข้าใจเองว่ามีปัญญา นี่คือการให้ค่ากันเอง แต่ไม่เป็นความจริงสักอย่าง ถ้ามันเป็นความจริงนี่เราจะรู้ของเราเอง เราทำของเราเอง เราประพฤติปฏิบัติของเราเอง

ศีลมันจะเกิดขึ้นมาด้วยความปกติของใจ ถ้าศีลมีนะ เรานั่งสมาธิ พุทโธๆ สบายใจ แต่ถ้าศีลมันไม่ดี เราทำอับดี เราทำผิดมา พุทโธๆ ความคิดมันเกิดเลย มิ่งหลอกตัวเอง มิ่งไม่จริง มิ่งโกหก มิ่งมดเท็จ มันทิ่มตลอดเวลาเลยแหละ นี่เรารู้อเอง ศีลค้างพริ้วย ศีลทะลุเราก็รู้ของเรา เราทำเอง เพราะการนั่งสมาธิ การทำความสงบของใจ มันต้องสะอาดบริสุทธิ์มา นี่ไงมันถึงเป็นสัมมา

ถ้าอย่างเราเป็นคนเข้มแข็ง เราเป็นคนจิตใจที่เข้มแข็งมาก เราจะทำความผิดขนาดไหนก็แล้วแต่ เราทำพุทโธๆ เราก็งง จิตเราก็งง เราทำสมาธิได้สบายๆ เลย ทำผิดมาขนาดไหน เพราะเราทำผิดมาแต่เดิม พอจิตเราสงบขึ้นมา จิตสงบมันก็ออกใช้ในทาง

มนต์ดำ ออกใช้ในทางที่ผิด เพราะจิตสงบ จิตมีกำลังแล้ว มันจะมีความรู้แตกต่างแปลกประหลาด มันทำสิ่งดีก็ได้ ทำสิ่งร้ายก็ได้

แต่ถ้าเรามีศีลอยู่ มันทำสิ่งร้ายไม่ได้ เพราะศีลนี้มันไม่เบียดเบียนตน และไม่เบียดเบียนคนอื่น จิตเรามันพัฒนาขึ้นมาจนเป็นสมาธิ มันมีกำลังของมัน คูสิ คูอย่างเขาทำคุณไสยกัน เขาทำสิ่งต่างๆ เขาต้องอาศัยสมาธิทั้งนั้น ทุกอย่างต้องอาศัยสมาธิเป็นพื้นฐาน แต่สมาธินี้มันเป็นขาวหรือดำเท่านั้นเอง

ถ้าเรามีสมาธิ เรามีศีลมันจะเป็นขาว สัมมาสมาธิ นี่สิ่งที่เป็นขาว รักษาศีลของเรา เราทำของเราให้ปกติ ใครจะว่าโง่ หลวงตาท่านพูดประจำ ท่านบอกเลยถ้าทางโลกพูดถึงว่าในความประพฤติกของท่านจะโง่มากเลย โง่มากหมายถึงว่า ท่านมีใจเป็นสาธารณะ ท่านหาทุกอย่างให้สังคม ท่านปกป้อง ท่านเจ็บปวดแทนคนอื่น คนอื่นจะมีปัญหา ท่านเอาท่านรับผิดชอบให้เจ็บปวดแทน เหมือนคนโง่เลย ถ้าทางโลกจะมองว่าโง่มาก แต่ถ้าทางธรรมท่านพอใจ ท่านบอกท่านพอใจของท่าน

นี่ก็เหมือนกัน เราประพฤติปฏิบัติขึ้นมา ถ้าเราคิดทางโลก เราว่าเราฉลาดเรารู้ใจ แต่ไม่รู้อะไรเลย แต่ถ้าเวลาเป็นธรรม เหมือนคนโง่ แต่ไม่ใช่คนโง่ มันเป็นคนทันกิเลส ทันสิ่งที่มันเบียดเบียนตน เบียดเบียนหัวใจเราก่อน สิ่งที่มันเบียดเบียนมันจะเอาชนะเรา มันจะอยากรู้อยากเห็น จะเข้านิทาน มันนึกว่านิพพานไง จะเข้านิทาน นิทานกันิทานคำสอนพระพุทธเจ้าไง สุดตันตปิฎก นี่มันจะเข้านิทาน แล้วว่านิทานเป็นจินตมยปัญญา มันก็ว่าเป็นธรรม เป็นธรรม มันก็แสดงนิทานกันออกไป

บังเอิญ ไม่ใช่บังเอิญหรอก มันเป็นความจริงเพราะเป็นธรรมของพระพุทธเจ้า เป็นบัญญัติเหมือนกัน เป็นสติปัญญาเหมือนกัน คำพูดเดียวกันนั้น แต่มันเป็นนิทาน เพราะใจมันไม่เป็น แต่ถ้าใจมันเป็นนะ สิ่งที่เกิดขึ้นมา เรารักษาของเรา ในวงการปฏิบัติ ถ้าบอกเป็นสมาธิ เป็นสมณะ ทุกคนบอกว่ามันไม่มีประโยชน์ ทุกคนบอกว่ามันเสียเวลา ไม่มีความจำเป็นต้องใช้ เพราะคำว่าไม่มีจำเป็นต้องใช้ คนลงทุนที่ไม่มีทุน คนลงทุนที่ไม่มีทุน รอแต่วันจะล่ม

คนลงทุนที่มีทุน เรามีทุนของเรา เราจะลงทุนหรือไม่ลงทุน เรามีทุนของเรา ทุนนี้ คูสิ สัมมาสมาธินี้มันเป็นความสงบของใจ ครูบาอาจารย์ท่านบอก แค่อจิตสงบนี่พออยู่พอ

กิน จิตเราสงบนี้พออยู่พอกินแล้ว มีปัญหาปั๊บบ้างเข้าหาความสงบ มีปัญหาปั๊บบ้างสติเข้า พุทโธๆ เข้าไปหลบในความสงบ โอ้ สุขมาก สุขมาก นี่ทุน ถ้าไม่มีทุน เราทำของเราไป ใช้ปัญญาของเราไปเรื่อยๆ ใช้ปัญญาของเราไป ไม่มีทุนไม่มีรอน ไม่มีอะไรเลย แห้งแล้ง เปลา่ประโยชน์ จินตมยปัญญาไง แล้วก็เปนนิทานไป

ฉะนั้นที่ว่า สิ่งนี้เป็นสมถะ เป็นสมาธิ แล้วไม่มีประโยชน์ มันมีประโยชน์มาก ครูบาอาจารย์ทุกองค์ ถ้าเป็นผู้ที่ทำความจริง ต้องบอกทำให้จิตสงบเข้ามาก่อน ตั้งฐานให้ได้ก่อน หาทุนให้ได้ก่อน พอหาทุนได้ สิ่งที่เกิดขึ้นมาจากทุนอันนี้ เราไม่ได้กั๊กใครมา ไม่มีดอกเบี้ย ไม่ต้องเสียเปรียบใคร พอมันเกิดปัญญา มันจะเกิดโลกุตตรปัญญา ปัญญาที่เกิดจากการภาวนา เพราะจิตมันสงบ มันมีทุนของมันแล้วมันออกรู้

เวลาเราออกรู้ ถ้าเป็นกิเลสพวกนี้ออกรู้นี้ ฐุ่นอะไร ฐุ่นอะไร มันมีเราไปด้วย แต่ขณะที่จิตมันสงบมันออกรู้ เอ้อะๆๆ เพราะเราไม่มีอะไร แล้วพอเราฝึกจนใช้ปัญญาเป็น ต้องฝึก เวลาจิตสงบเข้ามาแล้ว พอเห็นกายมันจะสะเทือนหัวใจมาก พอจะปฏิบัติหล่นหายไปเลย คือกายนั้นจะหายไป หายไปเพราะอะไร เพราะจิตไม่มีกำลัง จิตไม่ตั้งมั่น จิตไม่มีกำลัง ถ้าคนจะตามหา ตามหาให้ได้เพราะเราเคยเห็น เราเคยเป็น อยากรจะเอาให้ได้ ออกไปนะ มีแต่เชื่อมกับเชื่อมไปเรื่อยๆ

แต่ถ้ามันจะเอาดีขึ้นต้องย้อนกลับ ย้อนกลับมาที่พุทโธ ย้อนกลับมาที่จิต พอจิตมันสงบ ถ้าจิตมันสงบแล้วออกไปหากาย กายเกิดขึ้นมาโดยธรรมชาติเลย นี่ก็คืออะไร นี่ก็คือสังขาร นี่ก็คืออริยสังขาร นี่ก็คือธรรมะ ธรรมะที่เป็นจริง แต่ขณะที่เราทำกันอยู่โดยที่ไม่ได้เป็นสังขาร มันเป็นวิปัสสนิก มันนึกเอามาจากตัวตน มันนึกมาจากจิต มันนึกมาจากเรา มันสร้างภาพมาจากจิต พอจิตมันสร้างภาพขึ้นมา มันถึงว่าเห็นนิมิตๆ นี่มันผิด มันผิด ใช่มันผิดเพราะจิตมันไม่มีมาตรฐาน จิตมันไม่มีหลัก

แต่ถ้าจิตมันมีหลัก มันจะผิดไปได้อย่างไร ในเมื่อของมันมีอยู่ เรามีทุน เงินของเราอยู่ในกระเป๋าเรา เราหามาโดยสัมมาทิฐิ หามาด้วยความถูกต้อง ผิดกฎหมาย ตรงไหน เพียงแต่มีเงินแล้วใช้เป็นหรือเปลา่ มีสมาธิมีหลักมีฐานแล้วทำเป็นหรือเปลา่ ก็ทำต่อไป มันสำคัญตรงหัวเลี้ยวหัวต่อนี้ ถ้าจิตมันสงบแล้ว ออกวิปัสสนา ถ้าออกวิปัสสนามันเป็นไป มันจะเข้าสู่การชำระกิเลส

แต่ถ้าจิตมันสงบแล้ว มันไม่ออกวิปัสสนา มันออกไม่เป็น ออกไม่ได้ ทีนี้ออกไม่
 เป็นนี่ ถึงต้องกลับมาที่ความสงบให้มากขึ้น มากขึ้น พอจิตสงบมากขึ้น แล้วมันออกรู้ไป
 แล้ว ออกใช้วิปัสสนาไป มันจะเกิดปัญญาญาณของมันขึ้นมา นี่พูดถึงว่ามรรคญาณ
 ปัญญาฆ่ากิเลส เวลาครูบาอาจารย์ท่านพูด เวลาธรรมจักร จักรมันหมุน เวลาปัญญามัน
 หมุน มันหมุนตัวๆ แล้วปัญญามันหมุนตัวอย่างไร

อะไรเป็นพื้นฐาน เป็นหลักให้ปัญญามันหมุน แล้วมันหมุนไป มันเกิดจากใจ
 แล้วหมุนออกไปนี่ มันกลับมาทำลายใจอย่างไร มันกลับมาทำลายอวิชชา ทำลายความ
 เสร้าหมองของใจ ทำลายสิ่งที่เป็นอุปาทานที่ฝังรากอยู่ในหัวใจ มันร้อนอน มันถอนสรที่
 ปักหัวใจนี้อยู่ได้อย่างไร มันถอนออกมาได้ สิ่งที่ทำขึ้นมาจนถึงสุดพิจารณาหายไปแล้ว
 พิจารณาเข้าแล้วเข้าแล้ว ชั้น ๕ ไม่ใช่เรา เราไม่ใช่ชั้น ๕ กายไม่ใช่เรา เราไม่ใช่กาย
 ถึงที่สุดแล้วมันถอนออกหมด มันขาด

พอสักกายทิฐิความเห็นผิด คือทิฐิมานะ ทิฐิที่ผิดของเรา ทิฐิผิดของกิเลส
 แต่ความจริงที่ศึกษาธรรมพระพุทธเจ้ามานี้ถูก กายก็ไม่ใช่เรา เราไม่ใช่ไม่กาย ใจนี่มัน
 พุดที่ปาก แต่ใจมันไม่ได้เป็น แต่เวลาปัญญามันหมุนเข้าไปถึงข้างใน มันเกิดจาก
 สัมมาสมาธิ สัมมาสมาธิคือจิตฺติจิต คือจิตเดิมแท้นี้มันเข้าไปล้างจิตเดิมแท้ กิเลสมันอยู่ที่
 จิตเดิมแท้นี้ กิเลสไม่ได้อยู่ที่ความคิด กิเลสไม่ได้อยู่ที่ชั้น ๕ กิเลสไม่ได้อยู่ที่ข้างนอก
 กิเลสมันอยู่ที่ใจ

แต่พอพลังงานมันเกิดขึ้นมา เราใช้ปัญญาขึ้นมา ปัญหานี้มันเป็นอนาคตไปแล้ว
 เพราะพลังงานมันส่งมาที่ความคิด แล้วความคิดมันคิดขึ้นมา เราส่งไปรษณีย์ไปผิด
 เป้าหมาย ผู้รับจะได้รับไหม ไม่ได้รับหรอก จิตก็เหมือนกัน จิตเราส่งไปที่ความคิด
 ความคิดมันแก้ความคิด แล้วมันจะชำระกิเลสได้อย่างไรละ

แต่เวลาปัญญาฆ่ากิเลส ปัญญาญาณ มรรคญาณ มันก็เป็นความคิดเหมือนกัน แล้ว
 ทำไมมันฆ่ากิเลสได้ละ มันฆ่ากิเลสได้เพราะเราทำสมถะไง มันฆ่ากิเลสได้เพราะว่าเรา
 เริ่มต้นมาจากสัมมาสมาธิไง สัมมาสมาธิคือตัวพลังงาน พลังงานนี้ออกไป มันก็สืบทอด
 เข้าไปที่พลังงาน นี่มันย้อนกลับ ทวนกระแส มันทวนกระแสกลับมา เพราะธรรมชาติมัน
 ทวนกระแส พอความคิดขึ้นไป มันเป็นความคิดของเรา เป็นปัญญาของเราเพราะมันมี
 สัมมาสมาธิ

สมาธิมันพลังงานออกมา เวลาความคิดนี้หดสั้นเข้าไป หดสั้นเข้าไป คุณิ เวลาครูบาอาจารย์ท่านพูด ว่าใช้ปัญญา มันจะทัน จะหดสั้นเข้ามา หดสั้นเข้ามา นี่กิเลสมันจะขาด ปล่อยวางเข้าเป็นชั้นเป็นตอนเข้ามา ปล่อยๆๆๆๆ จนไปถึงจิตมันระเบิดกันที่จิต มันทำลายกันที่จิต มันทำลายกันที่นั่นหมดเลย แล้วทำลายแล้ว มันทำลายอย่างไร สิ่งที่ทำลายแล้วมันเหลืออะไร เวลาปัญญามันหมุนกลับมา หมุนกลับมาที่ใจ หมุนกลับมาที่นี่ เป็นปัจจุบันธรรม

สิ่งที่คิดๆ กันอยู่นั้น จะบอกว่าเป็นปัญญาไร้สาระเลย ขบวนการที่เขาว่ากัน มันเป็นเรื่องไร้สาระ แต่เพราะสังคมอ่อนแอ ชาวพุทธอ่อนแอ ชาวพุทธไม่ตั้งมั่น พอมีเหตุการณ์สิ่งใดๆ ขึ้นมา ก็ไม่มีหลักมีเกณฑ์ เชื่อเขาไปหมดเลย ความเชื่อนี้ เพราะอะไร เพราะเราสร้างบุญสร้างกรรมมาอย่างนี้ เราถึงตกเป็นเหยื่อ เราถึงเชื่อเขาง่าย แต่ถ้าเราไม่ตกเป็นเหยื่อ เราไม่เชื่อ เพราะพระพุทธเจ้าสอนไว้ในเรื่องกาลามสูตร ไม่ให้เชื่อใคร ไม่ให้เชื่อใดๆ ทั้งสิ้น

ให้เชื่อสันตสิทธินิโก ให้เชื่อประสบการณ์ของจิต แต่นี่พอเชื่อประสบการณ์ของจิต เพราะเราอ่อนแออยู่แล้วใช่ไหม แล้วพอเขาบอกว่าประสบการณ์ของจิตเป็นอย่างนี้ ใช้อย่างนี้ถูกต้องๆ ไร แล้วถูกต้องทำไมไม่ถอนกิเลสละ ถูกต้องทำไมเราทุกข์ละ เราต้องถามตัวเราอย่าไปถามเขา ถ้าถามเขา เขาเข้าขบวนการแล้ว เขาสร้างทฤษฎีขึ้นมาอย่างนั้น มันเป็นนิทานอันหนึ่ง

แล้วขบวนการของมันมี มันมีเห็นใหม่ จากคนที่ทุกข์ที่ยากนี้ มาแล้วมันจะมีความสุขมีสบาย สุขสบายนี้สุขสบายเพราะสัญญาอารมณ์ มันไม่ใช่สุขสบายโดยวิมุตติ สุขสบายวิมุตติมันถอนกิเลส จับหัวปักคินขนาดไหนมันก็ไม่เสื่อม จะพลิกฟ้าคว่ำดินอย่างไรมันก็ไม่เคยเสื่อม คุณิ เวลาไปเกิดเป็นเทวดา เป็นอินทร์ เป็นพรหม เคยเห็นพระอริยเจ้า มาเกิดเป็นมนุษย์ละ เกิดเป็นมนุษย์ก็ขีปปาปัญญา ปฏิบัติง่ายรู้ง่ายมันจะผ่านพ้นไปเลย นี่มันเป็นข้อเท็จจริงในใจนั้น มันเป็นข้อเท็จจริงที่ใจมันเป็น

คุณิ ปฏิสนธิจิต เรามาเกิดเป็นมนุษย์ เราได้สิทธิของมนุษย์ เราไปเกิดเป็นสัตว์ จิตเหมือนกัน มันก็เป็นสัตว์ นี่ไง นี่คือสิทธิของมัน สิทธิที่จิตนี้ไปเกิดเพราะว่ามันมีแรงขั้มมีแรงของกิเลสมันจับไป มันถึงเกิดไปตามสภาพแบบนั้น แล้วพอมันบรรลุธรรมขึ้นมา ธรรมกับจิตไม่ใช่อันเดียวกัน มันจะมีแรงขั้มอะไรหรือ ก็ตัวมันเป็นธรรม ตัวมันเป็น

ธรรม ตัวจิตนี้เป็นธรรม ถ้าจิตเป็นธรรม แล้วมันขบวนการของมันมาอย่างไร สิ่ง
ขบวนการที่เกิดขึ้นมานี้ การกระทำอย่างนี้ เป็นความจริงอย่างนี้ ความจริง

วันนี้เป็นวันสำคัญทางพุทธศาสนา องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าแสดง
ธรรมจักร องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าแสดงธรรมจักร นี้ประกาศธรรมะ เพราะองค์
สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าตรัสรู้ธรรมตั้งแต่วันวิสาขบูชา วันวิสาขบูชา นั่นละท่านถึง
นิพพานจริง ถึงนิพพานจริง จะพูดนิทาน พูดต่างๆ มันก็เป็นเพื่อการชักนำพวกเราเข้าสู่
กระแส

แต่ถ้าพวกเรา พวกหัวใจสกปรกนี้ แล้วมันบอกมันศึกษาธรรมรู้ธรรม มันพูด
ออกมาเป็นนิทาน นิทานกิเลสด้วย นิทานน้อ โกง น้อ โกงใคร น้อ โกงพวกเรานี้ น้อ โกง
คนที่ศรัทธามีความเชื่อ น้อ โกงเวลา น้อ โกงชีวิต อย่างเรานี้ ถ้ามีโอกาสมีศรัทธาความเชื่อ
เราจะประพฤติปฏิบัติ เราจะเอาใจเราพ้นจากกิเลสให้ได้ แล้วพอเราไปปฏิบัติ โน้นก็ผิด
ใช้พลังงานไปแล้ว สุดท้ายแล้วมันท้อแท้นะ ปฏิบัติอะไรก็ผิดทุกทีเลย ปฏิบัติก็นั่นผิด
ปฏิบัตินี้ก็ผิด

แล้วมาปฏิบัติกับครูบาอาจารย์เราแล้วผิดใหม่ ผิด! ผิดเพราะอะไร ผิดเพราะเรา
ปฏิบัติไม่เป็น แต่พอเป็นแล้วมันจะผิดได้อย่างไร จากไม่เป็น จากผิดมันจะถูก มันผิด
ทั้งนั้นละ ผิดเพราะอะไร ผิดเพราะเราทำไม่เป็น พุทโธๆ ไม่ลงสักที ผิดใหม่ ผิด พุทโธๆ
มันจะไม่ลงได้อย่างไร น้ำหยดลงหินทุกวันหินมันยังกร่อน พุทโธๆ นี่ตอกย้ำมันไป มัน
จะไม่สงบได้อย่างไร แต่เพราะเราไม่เอาจริง เราไม่จริงของเราเอง มันต้องจริงสิ

คุณหลวงปู่เจี๊ยะท่านพูด เวลาท่านจะนั่งสมาธิ ถ้าลูกไปขอให้ฟ้าผ่า ขอให้มันฉิบ
หาย นี่หลวงปู่เจี๊ยะท่านพูดอย่างนี้จริงๆ ท่านจริงของท่าน นั่งแล้วไม่ลุก ไม่เป็นสมาธิให้
มันรู้ไป แล้วท่านทำของท่านมา ท่านประสบความสำเร็จแล้ว มีครูบาอาจารย์ท่านทำเป็น
ตัวอย่าง แล้วบอกอย่างนี้มัน โอ้โฮ มันโหดเกินไป ทำอย่างนี้มันถึงลำบากใจ มาอยู่เรา
สบายๆ ดีกว่า สบายๆ ก็หวานเป็นลมขมเป็นยา สบายๆ มันก็เป็นลม ชีวิตนี้ก็สูญเปล่า
สูญเปล่าโดยที่เราไม่รู้ตัว นี่ละอวิชา

อวิชาโดยไม่รู้สักตัวใจ รู้ใช่ไหม รู้ว่าทำอยู่ รู้ว่าทำอยู่ทุกๆ อย่าง แต่ไม่รู้ว่าจริง
หรือไม่ปลอมนี้ใจอวิชา อวิชาครอบงำเรา แต่ถ้าเป็นอวิชา เรา รู้สำนึกตัว รู้ตัวเรา

ตลอดเวลา แล้วเราทำของเราได้ เราต้องมั่นคงของเรา เพื่อประโยชน์สุขของเรา นี่การอธิบายธรรม มันมีลึกลับซึ่งหลากหลายขึ้นไปเป็นชั้นเป็นตอนหลากหลายมหาศาล เพียงแต่ว่าจะเคลียร์ปัญหากัน เคลียร์ปัญหากันว่านิทานกับนิพพานทางเข้ามันเป็นอย่างไรรู้ ถ้าเป็นนิทานมันก็จะเหยียบย่ำอยู่กับนิทานคำกลอนไปอย่างนั้น

ถ้าเป็นนิพพาน มันจะเป็นวิมุตติ มันจะพ้นจากโลก มันจะเป็นความจริง แล้วความจริงได้มาจากหยาดเหงื่อแรงงานของเรา องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าปรารถนามารื้อสัตว์ชนสัตว์ แต่เวลาจะรื้อสัตว์ชนสัตว์ต้องเล็งญาณ เล็งญาณว่า คุณคุณุติมาลสิ องคุณุติมามีอำนาจวาสนาจะเป็นพระอรหันต์ได้ แต่องคุณุติมาลด้วยความหลงผิดวันนี้ต้องการนิ้วมือให้ครบพัน ด้วยความอยากได้ ด้วยตัดหาความทะยานอยากอันนั้นจะไม่มองหน้าใครเลย

ถ้าไม่ไปวันนี้องคุณุติมาลจะต้องฆ่าแม่ การฆ่าแม่นี้เป็นอนันตริยกรรม จะไม่ได้ถึงมรรคผลนิพพานเลย ชาตินี้จะไม่มีทางได้ถึงมรรคผลนิพพาน ไปเอาคนนั้นก่อน ดูหัวใจของเขาว่าสมควรที่จะได้หรือไม่ได้ จะรื้อสัตว์ชนสัตว์ ท่านเล็งญาณเข้าไปดูในความรู้สึกหัวใจ ว่าอำนาจวาสนาบาปมีมีมากมีน้อย มีมาก คุณุติ เด็กมันดี เราพูดอย่างไรมันก็ฟัง มันเชื่อฟัง เด็กมันคือมันไม่ฟัง มันคือด้าน มันไม่ฟังหรือ นี่อำนาจวาสนามันอยู่ตรงนั้นไง

ถ้าอำนาจวาสนามันมี พูดสิ่งใดมันจะสะเทือนใจ องคุณุติมาลจะฆ่าแม่ แต่พระพุทธเจ้านี้จะไปทรมานองคุณุติมาล ไปให้เห็นก่อน พอเห็นก่อน ด้วยความว่าอยากได้นิ้วมือ รุกเข้าไปเลย สมณะ! สมณะ! จะฆ่าเลย แต่พระพุทธเจ้า ด้วยฤทธิ์ เคลื่อนไป พอเคลื่อนไปแล้วองคุณุติมาล “สมณะหยุดก่อน สมณะหยุดก่อน” พระพุทธเจ้าบอก “เราหยุดแล้ว เธอต่างหากไม่หยุด” วิ่งไม่ทัน วิ่งอย่างไรก็ไม่ทัน

“บอกว่าหยุด หยุดได้อย่างไร สมณะโกหก ไหนว่าหยุด ทำไมเคลื่อนอยู่อย่างนี้ วิ่งยังไม่ทันเลย” “เราหยุดทำความชั่ว เราหยุดบาป เราไม่ได้หยุดการเคลื่อนไหว เราหยุดความชั่ว” องคุณุติมาลสะเทือนหัวใจมาก วางดาบก็ลงกราบเลย นี่คนมีอำนาจวาสนาเวลาพูดมันแทงใจ พอมันแทงใจ เราจะกระตุกเลย เราจะพ่นตัวทันทีเลย

นี่คือสิ่งที่เราสร้างมา อำนาจวาสนาบุญกุศล รื้อสัตว์ขนสัตว์ เล็งญาณ คุณมี คุณดี ภาวะ คุณารมีของจิตว่าสมควรไม่สมควร พอสมควรแล้วค่อยๆ ไปรื้อค้น ไม่ใช่ใครก็ได้ ทำเหมือนกันหมด ทำเหมือนกันหมด ไม่ได้ ไม่ได้หรอก จิตนิสัยความคิดไม่เหมือนกัน อำนาจวาสนาบารมีไม่เหมือนกัน

เราจะต้องเอาเราเป็นที่ตั้ง เอาอำนาจวาสนา เอาความจริงของเรา เอาความมุมานะของเรา แล้วพิสูจน์ว่าเป็นจริงหรือไม่เป็นจริง แล้วทำได้หรือไม่ได้ แล้วอารมณ์ความรู้สึก ฟุ้งๆ จินตมยปัญญามันเป็นทั้งนั้น เหมือนจิตสร้างภาพ ภาพนามยปัญญามันรื้อมันถอน มันแก้มันไข มันทำจริงของมัน มันจะเป็นประโยชน์ของมัน ทางเข้าสู่วิมุตติ ทางเข้าสู่ นิพพาน ไม่ใช่ทางเข้าสู่นิทาน ทางเข้าสู่รถ เอวัง